ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕՉՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕՉՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպուլ, Ֆինճանճըլար Սէյամէք տպարան
ՀԵՌԱՁԱՅՆ՝ 23480
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
2
ՆՈՅԵՄԲ. 1936
$28^{\text{ՐԴ}}$ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 11034
ԳԻՆ 4 ՂՐՇ.
Telefon: 23480

ԱԹԱԹԻՒՐՔ ԵՐԷԿ ԽԻՍՏ ԿԱՐԵՒՈՐ ՃԱՌՈՎ ՄԸ ԲԱՑԱՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԵԾ ԺՈՂՈՎԸ

ՄԵԾ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ ՆՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՏՈՒԱՒ ԱԶԳԻՆ

Այս միջոցիս մեր ազգը գիշեր ցերեկ զբաղեցնող գլխաւոր եւ մեծ խնդիր մը կայ, այն է, իրական տէրը բուն թուրք եղող Իսկէնտէրունի, Անթաքիոյ եւ շրջականներու ճակատագիրը: Ասոր վրայ լրջութեամբ եւ վճռապէս կանգ առնել ստիպուած ենք:

Անգ. — Մեծ ժողովը երէկ բացուեցաւ ժամը 14ին։ Ունկնդիրներու խուռն բազմութիւն մը լեցուած էր ժողովարանը։ Օտար դեսպաններու յատկացուած օթեակները անբաւական էին։ Հանրապետութեան Նախագահի օթեակին կից օթեակը կը գտնուէին Սովետ Օդանաւային Միութեան Նախագահ Զօր. Էյտէման, սովետ դեսպան Գարախան եւ բարաշիւթի օդանաւորդ Օր. Նիքօլա Էվա։

Դեր ատենապետ Րաֆէթ Ճանիթէզ ատենական գործողութիւններէն ետքը, ներկայ երեսփոխաններուն մեծամասնութիւն ըլլալը յայտարարելէ վերջը խօսքը տուաւ Հանրապետութեան Նախագահ Քեմալ Աթաթիւրքին, որ խօսեցաւ իր պատմական հոյակապ ճառերէն մէկը եւ ըսաւ.—

Ազգին յարգելի փոխանորդները.— Կ'ողջունեմ ձեզ սիրով ու յարգանքով։ Այսօր կը բանամ Ե. տարիին Բ. նստաշրջանը։ Անմիջապէս ըսեմ թէ համոզուած եմ որ ձեր աշխատութիւնները այս տարի ալ նոր բարուոքումներ եւ յառաջդիմութիւններ պիտի բերեն երկրին ու ազգին գործերուն մէջ։

Թուրք ազգը՝ անցած տարի ցոյց տուաւ ուժով եւ ժիր կենսունակութիւն մը սիրայօժար, հանդարտ եւ բարեկարգ ընթանալով դէպի ազգային եւ մարդկայնական իտէալը։

Վարչական եւ դատական մարզերուն մէջ ձեռք բերուած արդիւնքները՝ հրճուանք պատճառեցին քաղաքացիին, տնտեսութեան բոլոր ճիւղերուն մէջ եւ երկրին ամէն կողմը Թուրքերը աշխատեցան բացարձակապէս վստահ իրենց անձին եւ իրենց պետութեան վրայ։

Երկիրը օրէ օր բարձրացնող եւ ժողովուրդին բարօրութեան ճամբան ցոյց տուող
ՄԵՐ ՄԵԾ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

Մեծ Առաջնորդին ցոյց տուած ուղղութիւնները կատարելու ձեռնհասութեամբ գործադրող մեր անզուգական վարչապետը Իսմէթ Ինէօնիւ եւ անոր գործունեայ ընկերը Տօքթ. Արաս

Ազգը եւ կառավարութիւնը

Հանրապետութիւնը՝ իր նոր եւ ամուր հիմերով թուրք ազգը դրաւ ապահով եւ հաստատուն ապագայի մը ճամբուն վրայ։ Որքան անցնին տարիները, ազգային գաղափարը աւելի արդիւնաւէտ, վստահութեամբ աշխատելու եւ փափաքելով յառաջդիմելու ձեւով աւելի աչքառու կ'ըլլայ։ Ասիկա շատ կարեւոր է մեզի համար, որովհետեւ մենք ազգին գիտակցութեան եւ ազգին միութեան մէջ միայն կը տեսնենք ազգին գոյութեան հիմերը։

Գոհացուցիչ է ժողովուրդին եւ կառավարութեան գործակցութիւնը։

Ձեռք առնուած վարչական ու տնտեսական միջոցներուն կիրարկութեան մէջ, ժողովուրդին՝ կառավարութեան ուժ տալու մասին ցոյց տուած եռանդը գոհունակութիւն եւ հպարտութիւն կը պատճառէ միշտ։

ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ ԵՒ ԿԱՏԱՐՈՒԵԼԻՔ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՃՇԳՐԻՏ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌԸ

Ազգի մը համար մեծ բարիք մըն է՝ պետութիւնն ու կառավարութիւնը որպէս իր իսկ սեփականութիւնը, իր պաշտպանը ճանչնալը։ Թուրք ազգը այսպէս կը նկատէ Հանրապետութիւնը, ամէն տարի տեսնելով անոր տուած պտուղները։

Մշակոյթի շարժում

Նախակրթութիւնը տարածելու մասին պարզ եւ գործնական միջոցներ ձեռք կ'առնենք։ Նախակրթութեան մասին մեր նպատակն է ընդհանրացնել զայն։ Ազգին գլխաւոր գործն է ասիկա։ Արհեստից եւ թէքնիք վարժարաններու խնդրանքը օրէ օր կ'աւելնայ։ Ուրախութեամբ կ'ըսեմ ասիկա եւ կ'աւելցնեմ թէ ամէն կերպով աւելի քաջալերելի է այս շարժումը։

Բարձրագոյն կրթութիւններ՝ համալսարաններու, գեղարուեստի մասնաւոր ուժ պիտի տրուի։ Հաճոյքով կը յիշեմ թէ երաժշտանոց մը եւ թատերական կաճառ մը պիտի հիմնուի Անգարայի մէջ։

Թուրք լեզուն եւ թուրք պատմութիւնը

Կ'ուզեմ գովեստով յիշատակել այն լուրջ եւ յարատեւ ջանքերը, զոր Թուրք պատմութեան եւ Թուրք լեզուաբանական ընկերութիւններ կ'ընեն մեր մեծարժէք կրթական գործավարին առաջնորդութեամբ, ամէն օր պատմական ու լեզուական նոր հորիզոններ բանալով։ Վստահաբար կրնամ ըսել որ այս երկու ընկերութիւնները մթութեան մէջ թաղուած պատմական եւ լեզուական եղելութիւններ մէջտեղ հանելով ուշագրաւ եւ խորհրդածութեան արժանի նուիրական պարտականութիւն մը կը կատարեն ոչ միայն Թուրք ազգին, այլ նաեւ բովանդակ գիտական աշխարհին հանդէպ։

(Նար. Բ. էջ)

ՆԱՀԱՏԱԿ ԷՐԻՊԷ

որուն յուղարկաւորութեան հանդէսին ծաղկեպսակ մը ղրկեց եուկօսլաւ վարչապետ Մ. Սթօյատինովիչ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԷՏՈՒԸՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՈՐՈ՞Ւ ՀԵՏ ՊԻՏԻ ԱՄՈՒՍՆԱՆԱՅ

ԷՏՈՒԸՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԸ Ի՞ՆՉՊԷ՛Ս ՃԱՆՉՑԱՒ ՏԻԿԻՆ ՍԻՄԲՍԸՆԸ

ԴԵՐԿՈՄՍՈՒՀԻ ԹԷԼՄԱ ՖԱՐՆԷՍ ԼՈՆՏՈՆԷՆ ԱՄԵՐԻԿԱ ՓԱԽՉԵԼԷՆ ՎԵՐՋ

ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ ԱՉՔԷՆ ԻՆԿԱԾ ԷՐ

ԷՏՈՒԸՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԷՆ ՓԱԽՉՈՂ ԿԻՆԸ ՆՇԱՆՈՒԵՑԱՒ ԱՂԱԽԱՆԻ ՏՂՈՒՆ ՀԵՏ

(Շար. երէկի թիւէն)

Ինչքա՞ն ծառայեցաւ իշխանը

Սէյնթ Ճէյմսի պալատէն ամէն անգամ ըրածին նման, ի զուր տեղ հեռաձայնեց և անկէ ետք սկսաւ Նիւ Եօրք հեռաձայնել Թէլմայի:

Այս անգամ Ամերիկացի կինը սրտմտեցաւ Կալլէսի իշխանին սիրային յարաբերութիւններէն և անպատասխանի ձգեց անոր հեռաձայնը:

Այս միջոցներուն էր Տիկին Ֆրանք Սթօռ, որ Թէլմայի ազգականուհին էր, զայն ծանօթացուց Հնդիկ Աղա Խանի տղուն, իշխան Ալի Խանի,

Ալի խան ամերիկացի կին մը գրաւելու չափ գեղեցիկ երիտասարդ մըն էր, թուխ, ուժով և կրթեալ, անհաշիւ հարստութեան մը տէր Ռաճայի մը որդի, այդ գիշեր գրաւեց Լէյտի Թէլման, այնպէս որ մէկ երկու օր ետք նշանուեցան անոնք:

Եւ ահա՛, Ալի խան նշանածին առաջարկեց դէպի Եւրոպա ճամբորդութիւն մը ընել և թէեւ Լէյտի Թէլմա չի յօժարեցաւ նախապէս, սակայն իր խօսեցեալին ստիպումներուն վրայ հաւանեցաւ. Նշանած զոյգը Քուին Մէրի անդրատլանտեան շոգենաւով անգլիական ափերը հասաւ:

Թագաւորը իսկոյն լուր առաւ, և Պալմօրալի պալատը հրաւիրեց զոյգը կէսօրուան ճաշի:

Թէլմա չմերժեց հրաւէրը միայն պատասխան տուաւ թէ իր մէկ ընկերուհիին հետ պիտի գայ:

Հետն առաւ իր հին դպրոցական ընկերներէն Մատամ Սիմբսընը և անոր ամուսինը ու գնաց Պալմօրալի պալատը:

Փառաւոր դահլիճին մէջ ճաշասեղանին առընթեր չորս աթոռ կար:

Թագաւորը Մատամ Սիմբսընի քովը նստաւ, իսկ ամուսինը և Տիկին Թէլմա դիմացը նստան: Այս կոչունքէն ետք Թէլմայի աստղը մարեցաւ և Քինկին սրտին տիրեց՝ Տիկին Սիմբսըն:

Տիկին Թէլմա Ֆարնէզ և Տիկին Սիմբսըն գիրար կը ճանչնան իրենց տղայութեան ատենէն ի վեր, անոնք այնքան իրարու կը նմանին որ, շատեր քոյրեր կը կարծէին զանոնք:

Միեւնոյն սեղանին վրայ ուսած են և բնաւորութիւնով ալ իրարու կը նմանէին, կը սիրէին սբօրը և գրեթէ յար և նման կերպով կը հագուէին:

[Շար.]

ԻՐԱՔԻՆ ԽՆԴՐՈՅՆ ՄԷՋ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԱՏԸ ԿԱՅ ԵՂԵՐ

ՃԱՖԷՐ ՓԱՇԱՆ Ի՞ՆՉՊԷՍ ՍՊԱՆՆԵՑԻՆ

ՓԱՐԻԶ 1.— Թերթերէն շատերը Իրաքի դէպքերուն մէջ գերման պրոբականտին հետքերը կը նշմարեն և այս առթիւ գրել կուտան թէ Եգիպտոսի, Պաղեստինի, Սուրիոյ խառնակութեանց և ամբողջ արաբ երկիրներուն մէջ Նացի բրոբականտը մեծ դեր կատարած է:

Հրեաները հանդէպ մեծ նողկանք զգացող արաբները Հիթլէրի քաղաքականութեան յարելով Գերմանիոյ հրէհալած գործունէութեան յարմարցուցին իրենց ազգային շահերը:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ 1.— Իրաքի նախորդ վարչապետը դժուարութեամբ կրցած է հեռանալ Իրաքէն և վերջապէս յաջողած է Դամասկոս գալ: Վարչապետը իր ճամբան շարունակելով Պէյրութ ժամանած է:

Ճաֆէր փաշան ինչպէս սպաննեցին

ԳԱՀԻՐԷ 1.— Առնուած տեղեկութեանց համաձայն Իրաքի նախորդ պատերազմ. նախարար Ճաֆէր փաշան հետեւեալ ձեւով սպաննուած է.

Ճաֆէր փաշա, թագաւորէն իր ստացած հրահանգին վրայ ճամբայ ելած էր Պէքիր Սըտգըի հետ բանակցելու: Այս միջոցին սպայ մը իր դէմը ելլելով ատրճանակը քաշած և սպաննած է Ճաֆէր փաշան:

Sıhhat...
GUY
HAVAGAZI ŞOF-BENİ

ԱԹԱԹԻՒՐՔԻ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԵԾ ՃԱՌԸ

(Շար. Ա. էջէն)

Ալաճաքէօյիւքիւ մէջ Թուրք Պատմութեան Ընկերութեան ըրած պեղումները երեւան հանեցին Թուրք պատմութեան 5500 տարուան նիւթական հին ապացոյցներ, որոնք պիտի հարկադրեն խորապէս վերաքննել համաշխարհային մշակոյթի պատմութիւնը:

Գաղթականներու զետեղումը

Մեր զբաղումներէն մէկը եղած է մայր հայրենիքին մէջ զետեղել մեր գաղթական հայրենակիցները: Ամէն միջոցներ կը հայթայթենք այս գաղթականները շուտով արտադրող ընելու համար: Ձեռք բերուած արդիւնքները խոստմնալից են: Պիտի շարունակենք այս ընթացքով:

Երկաթուղիներ

Պիտի իրականացնենք երկաթուղիներու շինութեան ծրագիրը: Փափաքելի է որ միջոցներ ըլլան ճամբաներու և կամուրջներու շինութեան համար: Ամէն պարագայի մէջ անհրաժեշտ է աւելցնել ջրաբաշխական աշխատութիւնները:

Հեռաձայնն ու ռատիօն

Հեռաձայնի գիծը կ՚ընդարձակի երկրին մէջ, ծրագրի մը համաձայն: Կը յուսամ թէ քիչ ատենէն ռատիոյի լաւ կայան մը պիտի ունենանք: Մեծ կարեւորութիւն կուտամ օդային առեւտրական հաղորդակցութեան որ պիտի ընդարձակուի կանոնաւոր կերպով:

Ազգային տնտեսութիւն

Ուրախութիւն կ՚զգանք տեսնելով ազգային գործունէութեան զարգացումը, տնտեսութեան ամէն ճիւղերուն մէջ: Երկրագործութեան մէջ կիրարկուած նոր մէթոտն ու նոր մեքենաները շուտով պիտի տան իրենց արդիւնքը: Ամէն կողմ համակրանքով կ՚ընդունին քոօբէրաթիֆի կազմակերպութիւնները: Պէտք է աւելի կարեւորութիւն տալ հիւանդութեանց դէմ մղուած պայքարին: Գովելի ջանքեր կ՚սպասեմ Ազգ. Մեծ Ժողովէն, որ գլուխ հանէ հողերու օրէնքը: Բացարձակ պէտք է որ ամէն Թուրք հողագործ ընտանիք ունենայ իր սեփական հողը, ուրկէ կը քաղէ իր սնունդը:

Մեր առեւտրական յարաբերութիւնները օրէ օր կը լայնին. կ՚աշխատինք աւելցնել ու դիւրացնել մեր արտածումներն ու ներածումները: Լրջօրէն կ՚իրականացնենք մեր ճարտարարուեստի ծրագիրը: Ճարտարարուեստի ամէն ձեռնարկ իր միջավայրին մէջ կը բերէ բարգաւաճում և քաղաքակրթութիւն:

Հանքերու շահագործումը առաջ կը տարուի կանոնաւոր կերպով. Արթվինի մէջ սկսաւ պղինձի հանքերէն մէկը բանիլ:

Ազգ. Մեծ Ժողովի ուշադրութեան պիտի յանձնեմ փոքր վարկի խնդիրը:

Մեր ելեւմտքը

Մեր ելեւմուտքը կը գտնուի դրական և արդիւնաւէտ վիճակի մը մէջ: Մեծ կարեւորութիւն կը տրուի հաւասարակշռութեան գործին. մեր հասոյթները օրէ օր կ՚աւելնան: Ապրուստը աժանցնելու միջոցներ ձեռք պիտի առնենք. պիտի ջանանք տուրքերը իջեցնել: Տուրքերուն գանձումի եղանակը բարեփոխելու միջոցներ կը խորհուի: Միւս կողմէ, պէտք է քաղաքացիներուն հասկցնել թէ իր ամէնէն կարեւոր պարտականութիւնն է պետական գանձին տուրք վճարելը:

Ազգային Պաշտպանութիւնը

Սիրելի ընկերներ.— Դէպքերը կ՚արդարացնեն այն կարեւորութիւնը զոր մենք տարիներէ ի վեր կուտանք ազգային պաշտպանութեան համար: Գոհ ենք մեր բանակին աշխատութենէն և այն եռանդէն զոր ազգը կը ցուցնէ հայրենիքին պաշտպանութեան համար:

Ծովային սպառազինութեանց մեծ կարեւորութիւն կուտանք: Մեր մեծ փափաքն է լաւ զինուած և մարզուած նաւազներ պատր

Կը մաղթեմ որ զարգացնէք յին բանակին համար ձեր գ եռանդը:

Միջազգային տեսակէտով

Միջազգային տեսակէտով կալի դէպքեր տեղի ունեցան տարի: Այս մասին նախ յիշեմ Էտուըրտ Ը. Թագաւորին անպա այցելութիւնը և Նեղուցներու ռէժիմին կիրարկութիւնը: Անկա երկու կառավարութեան յարաբե թեանց վրայ բարերար ազդեցու պիտի գործէ այն անձնական թիւնը զոր ունեցայ և բարեկա թիւնը որ ստեղծուեցաւ Անգլիո Թագաւորին հետ:

Մօնթրէօյի պայմանագրու վերահաստատուեցաւ Թուրքիո վանդակ տիրապետութիւնը Նեղ ներուն վրայ: Ասկէ վերջը ուած է ո եւ է մարտանաւի բաղմիկ վիճակի մէջ Նեղուց անցնիլ:

Մասնաւոր գոհունակութեա յիշեմ որ Սովետ Հանրապետու Միութեան հետ 15 տարիէ ի վ շարունակէ մեր բարեկամութ առաջին օրէն մինչեւ այսօր նոյն ուժով և անկեղծութեամբ ճոյք պատճառեց մեզի Աֆղ տանի արտաքին գործոց նախա և Եուկօսլաւիոյ մեծայարգ վ պետին այցելութիւնը: Եղբայ կապերով կապուած ենք Պալք երկիրներու հետ և սրտագին բերութիւն ունինք մեր միւս նակից ու բարեկամ երկիրներուն Հաճոյքով կը յայտնեմ թէ Թու բարուոք յարաբերութիւն կը բոլոր երկիրներուն հետ:

Իսկէնտէրուն եւ Անթաքի

Օրուան կարեւոր խնդիրը այս պահուս առտու իրիկուն կը Թուրք ազգը՝ ճակատագիրն կէնտէրունի և Անթաքիոյ որ կանութեան մէջ կը պատկան Թուրք տարրին: Պարտաւոր ենք ջօրէն և վճռական կերպով կեն կէտին վրայ: Այս միակ կա խնդիրն է որ գոյութիւն ունի և Ֆրանսայի միջեւ, որուն բա մութեան մեծ կարեւորութիւն ծայենք մենք: Անո՞նք որ այս խուութիւնը գիտեն և իրաւունք արդարութիւնը կը յարգեն, կը գտնեն այն շահագրգռութի կուտանք այդ տեղերուն:

Ազգին պատուարժան փոխ ներ, ձեր աշխատութիւնները են: Ձեր արդիւնաւոր աշխ թեանց մէջ, ձեզի հետ է ազգի

Ազգ. Մեծ Ժողովին նախ ընտրուեցաւ Ապտիւլհալիք

ԵՍ ՊԻՏԻ ՓՐԿԵ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒ

Կ՚ԸՍԷ ՌՈՒԶՎԷԼԹ

ԵՒ ՍԱԿԱՅՆ ԼԱՆՏԸՆ Ա

ԿԸ ԳՈՐԾԷ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ 1.— Մօլլիսըն Սք Կարտընի մէջ Ռուզվէլթ ճա խօսեցաւ և ըսաւ թէ իր նպա է ամերիկեան ժողովրդապետութի վերանորոգել և թուեց խաղա թիւնը պահպանելու համար թ ուած ջանքերը:

Նախագահը շարունակելով իր գիր-ճառը, ըսաւ.

«Խաղաղութեան թշնամիներ դէմ պայքարելու ստիպուած այս թշնամիները ահա թէ ով են.— Գործի ու դրամական հրա բակներ ու առանձնաշնորհեալներ պանքաներու չարաշահութիւն կա րողներ, դասակարգերու խտրա նութիւն ստեղծողներ, հրջա շահեր հետապնդողներ և բոլո ստացմէ շահ մը ապահովողները՝

«Կառավարութիւն մը երբ իշխաններու ազդեցութեան տակ նայ, պարզապէս աւազակներու ինկած մէկու մը վիճակին կ՚ենթ կուի:

«Ինծի հետ են բոլոր անոնք ռոնք պատերազմը իրենց շահա բեր չեն ըրած:»

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՕԺԱՆԴԱԿՆԵՐՈՒ

ԽԱՌՆ ՆԻՍՏԸ

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը երէկ առտու, կէս օրուան մօտ իր շաբաթական նիստը գումարեց Եէտիգուլէի Հիւանդանոցի շէնքին մէջ։

Ներկայ էին ատենապետ Տօքթ. Հ. Փէշտիմալճեան, ատենադպիր Տիար Ստեփան Կիւլպէնկեան, և անդամներէն Տեարք Աւետիս Սարաֆեան, Ցարութիւն Դիմաքսեան, Միհրդատ Պարոնեան և Ռուբէն Պապիկեան։ Կը բացակայէր գանձապետ Տիար Տիգրան Նիկօղեան, գործի պատճառով։

Ժողովը խորհրդակցութիւններ կատարեց օրակարգի վրայ գտնուող կարգ մը ընթացիկ խնդիրներու, մասնաւորապէս հաւասարակշիռ պիւտճէի մը կազմութեան և հասոյթները աւելցնելու և ծախքերը կրճատելու մասին, կարելի եղածին չափ նոր սեղմումներով և խնայողութիւններով։

Կէս օրէ վերջ, ժամը 2ին ալ Հոգաբարձուները թաղային Օժանդակ Մարմիններու հետ խառն նիստ մը գումարեցին, դարձեալ հիւանդանոցի մէջ և խորհրդակցութիւններ կատարեցին։ Ատենապետ Տօքթ. Փէշտիմալճեան և անդամները յայտարարեցին թէ իրենք այլեւս յոգնած ըլլալով, թէեւ հրաժարիլ ու քաշուիլ ուզած են, բայց Վարչական Ժողովի յանձնարարութեան և պնդումներուն վրայ է որ շարունակել յօժարած են իրենց ծանր ու բազմապահանջ պաշտօնը, ի շահ Ազգին Տան, կարգ մը անհրաժեշտ պարագաներու բերմամբ, սպասելով որ կացութիւնը բոլորովին պարզուի և օրինական նոր մարմինի մը փոխանցեն իրենց գործունէութիւնները։

Եւ պարզելով Հիւանդանոցի անհրաժեշտ ու անմիջական պէտքերը և պիւտճէի խանգարուած ու տագնապալի վիճակը, խնդրեցին որ բոլոր Օժանդակ Մարմիններն ալ աւելի խանդով ու եռանդով գործի լծուին, նամանաւանդ յառաջիկայ ձմրան եղանակի և տօնական օրերու առթիւ, նոր հասոյթներ ստեղծելու և Հիւանդանոցի գրպանի օրացոյցը և տարեցոյցը (որ պիտի հրատարակուի Դեկտեմբերի սկիզբը) բոլոր թաղերու և բոլոր խաւերու մէջ առաւելագոյն չափով տարածելու և սպառելու համար։

Այս խորհրդակցութեանց ներկայ էին Պէյօղլուի, Գատըգիւղի, Սամաթիոյ, Կէտիկ Փաշայի և Օրթագիւղի Օժանդակ Մարմիններէ բազմաթիւ անդամուհիներ և անդամներ, որոնք եւս կարգ մը առարկութիւններ ընելէ վերջ, խոստացան իրենց բոլոր կարողութեամբ ու միջոցներով աշխատիլ, ամէն կերպով աւելի շատ հասոյթներ ապահովելու համար, յօգուտ Հիւանդանոցի հարիւրաւոր թշուառ ու աղքատիկ պատսպարեալներուն։

ԵՐԷԿԻ

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԸ ԹՕԲԳԱԲՈՒԻ Ս. ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆԻ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ

Թօփգաբուի Ս. Նիկողայոս եկեղեցւոյ մէջ երէկ տեղի ունեցաւ Տիար Գառնիկ Գալֆաեանի ծնողաց հոգւոյն ի հանգիստ հանդիսաւոր պատարագ և պաշտօն։

Պատարագիչն էր Տ. Զարմայր Ծ. Վ. Կէօզիւբեան և երգեցողութիւնք տեղի ունեցան հրաւիրեալ դպիրներու կողմէ խիստ ներդաշնակօրէն։

Եկեղեցին համակ լուսազարդուած ազգականներ և բարեկամներ փութացած էին եկեղեցի, պատուելու համար Տիար Գառնիկ Գալֆաեանի ծնողաց յիշատակը։

Ղալաթիոյ Թաղ. Խորհրդոյ կողմէ ալ անդամներ Տեարք Հանըմեան և Պօղոսեան ներկայ կը գտնուէին ի յարգանս Տիար Գ. Գալֆաեանի որուն օգտակար ծառայութիւնը ծանօթ է սոյն թաղին։

Պատարագիչ Հայր Սուրբը գեղեցիկ քարոզով մը ի վեր հանեց Տիար Գ. Գալֆաեանի օգտակար գործունէութիւնը և ծառայութիւնը հանդէպ իր եկեղեցւոյն և այս առթիւ յիշեց անոր նուիրատուութիւնը Ս. Նիկողայոս եկեղեցւոյ աւագ խորանի և քովընտի մասերու ոսկեզօծման առթիւ և հանգիստ մաղթեց իւր ննջեցելոց հոգիներուն։

Եկեղեցական արարողութենէն վերջ ներկաներուն տրուեցաւ հոգեճաշ մը Թօփգաբուի ծանօթ ազգայիններէն և Ղալաթիոյ եկեղեցիի քարտուղար Օննիկ Ցարութիւնեանի տան մէջ։ Սեղանի շուրջ բոլորուած թուրք և հայ հայրենակիցներ գնահատական խօսքեր կ'ուղղէին Տիար Գառնիկ Գալֆաեանի իբր ճշմարիտ թուրք, մտածող և գործող ազգային մը և առ այդ շնորհաւորեցին զինքը։

Ներկայ համակիրներու շարքին մէջ կը գտնուէր նաեւ «Ժամանակ»ի խմբագրական մարմինը։

⁂ Հոգաբարձութեան և Օժանդակներու անդամները երէկ այցելեցին Հաստատութեան գոմը և տեղեկութիւններ առացան կովապահէն։ Լուսացարանի կարգ մը անհրաժեշտ պէտքերը հոգալ և նորոգութիւնները կատարել որոշուեցաւ։ Այցելեցին նաեւ ծերանոցները և հիւանդարանները և տեղեկութիւններ քաղեցին պաշտպանեալներու և հիւանդներու վիճակին մասին, տնօրէն Տիար Թըրենցէ։

ԱՍԼԱՆԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԿԵՐՊՈՎ ՀԻՒԱՆԴԱՑԱԾ

Ցաւով կը լսենք թէ Պէյօղլուի և Ղալաթիոյ քարոզիչ Տ. Գէորգ Արքեպս. Արսլանեան երկու օրէ ի վեր ծանրապէս հիւանդ անկողնոյ կը ծառայէ։ Արսլանեան Սրբազան, որ Ղալաթիոյ եկեղեցիին մատաղօրհնութեան առթիւ դիմումներ կը կատարէր վերջերս Պոլսոյ և Բերայի կողմի հայ վաճառականներուն և ընտանիքներուն, խիստ յոգնած ու պարտասած ըլլալով իր այս յարատեւ վազքէն և խաներու և աստիճաններու ցից ու բազմաթիւ սանդուխները ելնել-իջնելէն, իր արդէն իսկ աննպաստ առողջական վիճակը ասոնց հետեւանքով աւելի եւս խանգարուած է։

Սրբազանը ուրբաթ իրիկուն սիրտի սաստիկ բաբախումներ ունեցած և խիստ անհանգստութիւն զգացած ըլլալով, հազիւ կրցած է մինչեւ իր տունը նետել ինքզինքը։

Անմիջապէս կանչուած է Տօքթ. Մանուկեան որ քննելով զայն, խիստ ծանր գտած է վիճակը, որով բաւական արիւն առած և առնուազն շաբաթ մը բացարձակ հանգիստ ընել պատուիրած է։

Արագ ապաքինում կը մաղթենք Սրբազանին, որու առողջական վիճակը երէկ բաւական բարւոքած է, բայց արգիլուած է իրեն այցելութիւններ ընդունիլ։ Առջի օր միայն Տ. Եղնիկ Ծ. Վրդ. Պապազեան այցելած է իրեն, քանի մը վայրկեան։

Ասլանեան Ս.ի յանկարծական հիւանդութեան պատճառով, երէկ Թօփգաբուի հոգեհանգստեան պատարագը մատուցած է Տ. Զարմայր Ծ. Վրդ.։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԹԱԹԻՒՐՔ երէկ Անգարայի մէջ ցուցահանդէսի տունը այցելած և ձեռական աշխատութեանց և փոքր արհեստներու սրահները պտտած է։

ՊԵՐԼԻՆԻ Թրք. դեսպանատան մէջ մեծ հանդիսութեամբ տօնուած է Հանրապետութեան տարեդարձը ի ներկայութեան տեղւոյն Թրք. գաղութին։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ծխախոտները տարուէ տարի կ'աղնուանան շնորհիւ թափուած ջանքերուն։

Մ. ՍԹՕՅԱՏԻՆՈՎԻՉ այս իրիկուն կը վերադառնայ իր երկիրը։

ՌՈՒՄԱՆԻԱՅԷՆ հազար հինգ հարիւր թուրք գաղթականներ եկած են Իսթանպուլ։ Ամսոյս վերջերն ալ 5000 գաղթական եւս պիտի գան Ռումանիայէն։

ԻԶՄԻԹԻ թղթի գործարանին պաշտօնական բացումը յառաջիկայ շաբթու պիտի կատարուի վարչապետին կողմէ։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐԸ

ԻՐԵՆՑ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ՄԱՏՐԻՏԻ ՎՐԱՅ

ԻՏԱԼԻԱ Ի՞ՆՉՊԷՍ Կ'ՕԳՆԷ ՍՊԱՆԻՈՅ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ազգայնականներու գործունէութիւն

ՍԷՎԻԼ 1.— Ազգայնականները, որոնք Գաբինէրիոյ ճամբուն վրայ երէկ 6000 միլիոններ խուճապի մատնելով անոնց մեծ կորուստ տուին։ Վճռական յարձակում մը պիտի գործեն Էսքուրէյլի դէմ։

Օդային յարձակում Մատրիտի վրայ

ՄԱՏՐԻՏ 1.— Ըմբոստներուն օդանաւերը թռիչքներ ըրին Մատրիտի վրայ։ Քաղաքը չռմբակոծեցին, այլ միայն վար նետեցին լրագրի ծրարներ։ Կառավարական ուժերը խորտակիչներով և թնդանօթի հարուածներով քաղաքը պաշտպանեցին օդանաւերուն դէմ։

Վերջին յարձակումին զոհերը

ՄԱՏՐԻՏ 1.— Վերջին յարձակումին հետեւանքով մեռան 150 և վիրաւորուեցան 300 հոգի։ Մեռեալները անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցան, անոնց ինքնութիւնը ճշդելու համար։

Իտալիա ինչպէ՞ս կ'օգնէ սպանիացի ըմբոստներուն

ՄՈՍԿՈՒԱ 1.— Իտալական կառավարութիւնը լուրջ միջոցներ ձեռք առած է, գաղտնի պահելու համար ռազմանիւթի իր առաքումները։

Ռազմանիւթ բեռնաւորուած շոգենաւերուն նաւապետները Թարապլուսի համար ճամբայ կ'ելլեն։ Գոց պահարան մը կը յանձնուի անոնց, որոշ ատենէ մը վերջը զայն բանալու հրամանով։ Պահարանին մէջ հրահանգ կը տրուի որ ճամբանին փոխեն և Սպանիա երթալով իրենց բեռները յանձնեն Սպանիոյ ըմբոստներուն։

ՊԱՔԸՐԳԻՒՂԻ մէջ Տէրքոսի ջուրը տալ որոշած է քաղաքապետութիւնը։ Այս առթիւ Զըրփըճի Չայըրի և Վէլի Էֆ.ի դաշտին մէջ ջուրի հսկայ մթերանոց մը պիտի շինուի։

İŞ BANKASI
İŞ BANKASININ
MEMLEKETDE KURDUĞU
TASARRUF ABİDESİ

«Ժամանակ»ի արդիական թերթօնը — Թիւ —34—

ԳԱՂՏՆԱՊԱՀ ԾԱՌԱՅԻ ՄԸ

ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ՀԱՅԼԱՅՖ ԿԵԱՆՔԷՆ ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՊՐՈՒԱԾ ԴՐՈՒԱԳՆԵՐ

Գրեց՝ **ՄԵՆՏՕՐ**

ՍԻՐՏ ՄԸ ԿԱՐԻՒՆԻ

Աներհայրը լռեց, խօսակցութիւնը շարունակուեցաւ և այսպէս գիշերուան բացակայութեան միջադէպը փակուեցաւ գնաց։

Այո՛, խնդիրը փակուած էր մի միայն կնոջ համար, որովհետեւ տունէն դուրս չելլելուն համար չէր կրնար լսել դուրսի ըսի ըսաւները։

Վէրքը գոցուած էր թէեւ, սակայն ծածկուած մէքրօպները կը շարունակէին տարածուիլ, մինչեւ որ երկու ամիս վերջ պոռթկումը սկսաւ։ Այս անգամ ուրիշ լուրեր շրջան կ'ընէին։

Այս ինչ անձին մանկամարդ աղջիկը իր մեղապարտ յարաբերութեան պտուղը չէ կրցեր անհետացնել։

Գիշերուան մը վայելքին պտուղը մօտ ատենէն աշխարհ պիտի բերէ։

Աղջկան ծնողքը պատահած դայթակղութիւնը իմացեր են։ Տունէն պիտի վռնտեն եղեր խեղճ աղջիկը։

Ցանցանքը տղուն քովն է։

Պատասխանատուն աղջիկն է, եւն. եւն.։

Եւ այս կարգի խօսքեր ու խորհրդածութիւններ գիւղին միակ խօսակցութեան նիւթը կը կազմէին։

Դեռատի կինը անտեղեակ էր իր ամուսնոյն չահատակութենէն և գործած ոճիրէն։

Գալով Արային, ընաւ կարեւորութիւն չէր տուած և չէր տար իրեն նկատմամբ յայտնուած կարծիքներուն, քանի որ չէր կրնար ո և է տրդարացուցիչ բացատրութիւն մը տալ իր արարքի մասին։ Գիւղացիներուն և օդափոխութեան գացողներուն ըսի ըսաւներն, մեղադրանքներն ու արգահատանքի արտայայտութիւնները չէին կրնար կասեցնել դէպքերը, որոնք կը գահավիժէին և շուարումի մատնած էին աղջկան ծնողքը որ ի վերջոյ խնդրին տեղեկանալով իրենց մանկամարդ աղջիկէն լսած էին թէ նոր ամուսնացած երիտասարդ մը համոզած և զինքը խաբած էր։

Խաբուած աղջկան հայրը հարցուցած, փնտռած և գտած էր խնդրոյ առարկայ երիտասարդը, որ կատարեալ անփութութեամբ յայտնած էր թէ ինքը յանցանք չունի և թէ աղջիկը ուզած էր...

[Շար.]

MOVADO

Ժամագործութեան ճարտարարուեստին տարիներէ ի վեր իրագործած կատարելութիւնները՝ ՃՇԴՈՒԹԻՒՆ, ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ և ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, որ պիտի տեսնուին աշխարհահռչակ՝

ՄՕՎԱՏՕ

ժամացոյցներուն վրայ, որոնք 157 առաջին մրցանակ շահած են գիտարաններէ և գիտական հաստատութիւններէ։

ՋԻՅՆԷԹ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Է. ԷՎՄՕԼՊԻՏԻՍ, Սուլթան համամ, Մաքուլեան խան թիւ 45։ Անգարայի մէջ Մ. ՔԱՐԱՄԷԹ, Անաֆարթալար թիւ 63 և բոլոր ժամացոյց վաճառող խանութները։

Մթերատեղի՝ ՌԻՔԱՐՏՕ ԼԷՎԻ, Սուլթան համամ Հավուզլու խան թիւ 1, Իսթանպուլ։

ՀԱՅԵ՞Ը ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

«Ճումհուրիէթ»ի մեծայարգ խմբագրապետ Եունուս Նատի «Տխուր Դրուագներ» խորագրին տակ առաջնորդող երեք յօդուած գրեց, ու անոնց մէջ, մեզ Հայերս չահագրգռող անա՛նկ ցաւոտ հարց մը քրքրեց եւ անա՛նկ յուզիչ երեւոյթներ պարզեց, որոնց առջեւ չենք կրնար լուռ մնալ։

Մեր մեծայարգ պաշտօնակիցը Թուրքիայէն մեկնած և օտար երկիրներ ապաստանելու հարկադրուած Հայերու հայրենաբաղձութիւնը կը պատմէ և Հայերուն թուրք մշակոյթով, թուրք աւանդութիւններով սնած ըլլալը կը հաստատէ։

Բացարձակ ճշմարտութիւն մըն է ասիկա։

Ներելի չէ, ո եւ է Հայու հայրենաբաղձութեան և Թուրքիոյ հանդէպ տածած սիրոյն մասին կասկած ունենալ. ցաւալի է ա՛յն որ՝ հիմա միայն կը հասկցուի Հայուն՝ թուրք մշակոյթով թրծուած ըլլալը։ Հայը՝ Թուրքիան նկատած է իր իսկ հայրենիքը և սիրով իւրացուցած է թուրք մշակոյթը, այնպէս որ ո՛չ հայ լեզուն, ոչ հայ կրօնքը արգելք չէ եղած անոր։

«Ճումհուրիյէթ»ի խմբագրապետը կը յիշէ Մարսիլիա գացած Անթաքիացի հայ ընտանիքի մը Թուրքերէն խօսիլը։ Ասիկա սակայն տարօրինակ բան մը չունի իր մէջ։ Բայց ի՞նչ պիտի ըսուի, երբ յայտնենք թէ Մանչեսդրի հետ գործ ունեցող Իսթանպուլցի հայ վաճառականներ Թուրքերէն կը գրէին իրենց առեւտրական նամակները։ Թերեւս անհաւատալի թուի մեր այս ըսածը, բայց իրողութիւն է։ Հրապարակէն վերցած են այդ վաճառականները, բայց դժուար չէ գտնել անոնց նամակներուն «քօփիայի տետրակ»ները։

Եւ միայն Թուրքերէ՞ն լեզուն։

Թէ Հայերը ի՞նչ զգացում կը կրեն Թուրքիոյ մասին, ի՞նչ վերաբերում ունեցած են Թրքութեան հանդէպ, ասիկա անհերքելի կերպով ցոյց կուտան մօտաւոր անցեալի և երէկուան երեւելի դէմքեր, դէպքեր, պատմութեան անցած իրողութիւններ։ Եւ յետոյ, այս երկրին մէջ իր մատուցած անձնուէր ծառայութեանց համար չէ՞ր որ Հայը բացառիկ վարկ մը ունէր և ամէնէն հաւատարիմ տարրը ճանչցուած էր։

Դժբաղդաբար, մոռցուեցան ասոնք։ Ընդհանուր Պատերազմի ընթացքին պատահած, ինչպէս նաեւ նախորդ ու յաջորդ օրերու ցաւալի դէպքեր, թիւր մեկնութեամբ պատճառ եղան որ, մեր թուրք հայրենակիցները պաղին Հայերէն։ Գործէն անտեղեակ, և նոյնիսկ չահախնդիր անձեր ու թերթեր՝ Հայերու մէկ մասին գործած դատապարտելի արարքը ընդհանրացուցին և Հայը իր այս հայրենիքին մէջ անբաղձալի տարր մը ներկայացուցին։

Թէ Հայերուս մէջ, այդ խռովայոյզ օրերուն, գտնուեցան անհատներ կամ կազմակերպութիւն մը որոնք իրենց յախուռն ու անմիտ գործերով վնաս պատճառեցին այս երկրին և ա՛լ աւելի իրենց համայնքին, դժբաղդաբար իրականութիւն է ասիկա. բայց ասիկա ցաւալի ըլլալով մէկտեղ, արտակարգ վիճակ մը չէ։

Այսօր կա՞յ քաղաքակիրթ երկիր մը, ուր ժողովուրդին մէջ չգտնուին անհանդարտ, վիճասէր, կռուազան, կառավարութեան գործերուն արգելք հանդիսացող տարրեր։ Արդ, ի՞նչ ընթացք կը բռնուի անոնց հանդէպ։ Հայրենասիրութի՞ւն է անոնց գործած մեղադրելի արարքները խոշորացոյցով մեծցնել և մասնաւորին գործը ընդհանրացնելով բովանդակ ազգին վերագրել։ Դժբաղդաբար այսպէս եղաւ մեր մասին։

Մեր մէջ Դաշնակցութեան գործունէութիւնը յայտնի է, ո՛չ մէկ կերպով կարելի է արդարացնել զայն։ Այս անիծապարտ կազմակերպութիւնը Թրքութեան հասցուցած վնասէն շա՛տ աւելին Հայութեան հասցուց։

Բայց անկեղծօրէն և համարձակ խօսինք։ Ո՞վ էր Դաշնակցութիւնը Թուրքիա բերողը։ Ո՞վ երես տուաւ Դաշնակցականներուն։ Թրքահայերը Դաշնակցութեան անունը չլսած, Իթթիհատ և Դաշնակցութիւն արդէն իսկ կը գործակցէին։ Իթթիհատի պաշտօնական օրկան «Շուրայի Իւմմէթ» և «Մէշվերէթ», Դաշնակցութեան օրկան՝ «Դրօշակ» միասին ստորագրած էին յայտարարութիւնը այն Համաժողովին որ Բարիզի մէջ գումարուեցաւ 1907ին՝ փոխնիփոխ Ահմէտ Րիզայի և Մալումեանի նախագահութեամբ։

Ասկէց վեց ամիս վերջն էր որ հրատարակուեցաւ Օսմ. Բ. Սահմանադրութիւնը և մէպուսներու ընտրութեան մէջ Դաշնակցականներն էին որ կրցան ամէնէն աւելի մեծ թիւով մէպուս ընտրել։ Որո՞ւն ուժով կրցան այս յաջողութիւնը ունենալ։ Իսթանպուլի մէջ և Թուրքիոյ ամէն կողմը դաշնակցական մէպուսի քարտը կառավարական շրջանակներու մէջ շատ աւելի մեծ ուժ և արժէք ունէր քան կառավարութենէն հաստատուած, վաւերացուած, Պատրիարքարանի կամ Առաջնորդարանի մը կողմէ եղած յանձնարարութիւն մը կամ բարեխօսութիւն մը։

Ասոնք անհաւատալի կը թուին այսօր, բայց բացարձակ եղելութիւն է։ Իթթիհատի ջոջ անդամներէն և Իթթիհատի կիսապաշտօնական օռկան «Թանին»ի խմբագրապետ Հիւսէյին Ճահիտ այս պարագան տակաւին երէկ հաստատեց «Եէնի Կիւն» պարբերաթերթին մէջ գրած իր յօդուածովը։

Հիւսէյին Ճահիտ կը պատմէր թէ, հայ մտաւորական խումբին Իսթանպուլէն տարագրուելէն օր մը առաջ, դաշնակցական պարագլուխներէն մէպուս Վարդգէս կ'այցելէ Իթթիհատի պարագլուխներէն վարչապետ Թալէաթ փաշայի՝ հասկնալու համար թէ իրեն համար ալ Իսթանպուլէն վտարուելու վտանգ մը կա՞յ։ Թալէաթ փաշա, կարգ մը դիտողութիւններ ընելէն վերջը, վեհանձնութիւնը կ'ունենայ խորհուրդ տալու որ մեկնի Իսթանպուլէն։

Դաշնակցական Վարդգէս՝ Իթթիհատական վարչապետ Թալէաթ փաշայի մօտ։ Ի՜նչ համարձակութիւն և մանաւանդ ի՜նչ մտերմութիւն։ Ու երբ Դաշնակցութիւնը իր կռնակը Իթթիհատին տուած ամէն ուզածը կ'ընէր ազգին մէջ, բանաւո՞ր է մեղադրելը ազգին մէջ գտնուող այն կարգ մը տղայամիտներն ու անհեռատեսները, որոնք Դաշնակցութեան յարեցան՝ խաբուած ու հմայուած անոր պոռոտ գործերէն։

Անկասկա՛ծ, օրուան կառավարութիւնը, այն է Իթթիհատ՝ պատասխանատուութեան մեծ բաժին ունի Հայոց այն ատենի գործերուն ու այսօրուան վիճակին մէջ։ Կը հարցընենք, այդ եղածներուն մէկ հատն իսկ կրնա՞ր պատահիլ, եթէ այն ատեն Թուրքիոյ կառավարութիւնը այսօրուան հանրապետական ղեկավարներուն ձեռքը ըլլար։ Դաշնակցութիւնը պիտի կրնա՞ր ոչ թէ գործել, այլ ճիչ մը հանել, եթէ այն ատեն օրուան կառավարութիւնը այսօրուան հանրապետական կառավարութեան ուժը և հայրենանուէր գործունէութիւնը ունենար։

Հանրապետական կառավարութեան հովանիին տակ, Հայերը հանգիստ, անդորր ու ապահով կեանք մը կ'ապրին։ Օտար երկիր գտնուող Հայեր տեսնելով մեր այս վիճակը, հայրենաբաղձութենէ մղուած, անշուշտ կը փափաքին դառնալ իրենց ծննդավայրը և վայելել հանրապետական կառավարութեան բարիքները։ Ինչո՞ւ արգիլուի անոնց այս բաղձանքը։ Ինչո՞վ են յանցաւոր անոնք։

Մեր մեծայարգ պաշտօնակիցը՝ Եունուս Նատի այդ դատն է որ կը պաշտպանէ իր սրտցաւ խմբագրականներովը։

ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԼՈՆՏՈՆԷՆ

ԷՏՈՒԸՐՏ Ը. ՊԻՏԻ ԱՄՈՒՍՆԱՆԱՅ

ԲԱՅՑ ՈՉ ԱՄԵՐԻԿՈՒՀԻ ՏԻԿԻՆ ՍԻՄԲՍԸՆԻ ՀԵՏ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԿՐՆԱՅ ԳԱՀԷՆ ՀՐԱԺԱՐԻԼ ԲԱՅՑ ՉԿՐՆԱՐ ԻՐ ՀՕՐԵՆԱԿԱՆ ԳԱՀՈՒՆ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԻՐ ՁԵՌՔՈՎԸ ՔԱՆԴԵԼ

ՊՕԼՏՈՒԻՆՆԵՐ, ՉԷՄՊՐԼԷՅՆՆԵՐ ԿԸ ՀԱՆԴՈՒՐԺԵՆ

ՏԻԿԻՆ ՍԻՄԲՍԸՆԻ ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ԿԸ ՅԱՐԳԵՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՔՄԱՀԱՃՈՅՔԸ

[Մասնաւոր թղթակցութիւն «Ժամանակ»ի] ԼՈՆՏՈՆ, 27—10—936

Էտուըրտ Ը. ժողովուրդը կը բարեւէ

Վերջերս Անգլիոյ հանրային կարծիքը մեծապէս յուզուած է լսելով ամերիկեան շրջանակներէ հասած այն լուրերը թէ Էտուըրտ Ը. պիտի ամուսնանայ Տիկին Սիմբսընի հետ։ Սակայն այս լուրը ազնուական դասը և թագաւորը ճանչցողները լրջութեամբ չեն առներ, որովհետեւ անոնք գիտեն թէ Էտուըրտ թագաւոր հասուն մարդ է և իր զգացումներուն գերի չկրնար ըլլալ։

Անգլիացիք կը ճանչնան իրենց թագաւորը, բայց զայն աւելի լաւ կը ճանչնան պետական աւագանին և բրիտանական ազնուականութեան այն հատուածը որոնք պալատին հետ մօտէն շփում ունին։

Թագաւորին Տիկին Սիմբսընի հետ ունեցած մտերմութիւնը և թերեւս նոյնիսկ սէրը գաղտնիք մը չէ անոնց համար, բայց նոյնպէս իրենց շատ լաւ ծանօթ է թագաւորին բնութիւնը։ Գիտեն թէ Նորին Վեհափառութիւնը կը համակրի և կը յարգէ տիկինը, բայց վստահ են թէ իր հայրերէն աւանդ ստացած գահուն սովորութեանց դէմ չպիտի շարժի։

Թագաւորը լաւ ճանչցող շրջանակը մէկ կարծիք ունի և ես այդ կարծիքը թէեւ չկրցայ իրենց բերնէն լսել, բայց գէթ անոնց մարդոցմէն լսեցի։

Նորին Վեհափառութիւնը կրնայ Տիկին Սիմբսընի մը հետ ամուսնանալու համար գահէն հրաժարիլ, բայց երբեք զայն թագուհի չըներ։

Պատմութեան մէջ քիչ չեն մորկանաթիք ամուսնութիւնները։ Քարոլ թագաւոր ամուսնացաւ Զիզի Լամպրինոյի մը հետ։ Աօսթայի դուքը ամուսնացաւ պարուհիի մը հետ։ Աւստրիոյ արքունիքին մէջ այդ սովորական դարձած էր, բայց երբ խնդիրը կը դառնայ Էտուըրտ Ը.ի մասին, հոն պէտք է կենալ։ Ան պատրաստուած է իրական թագաւոր մը ըլլալու համար, ան հաւանաբար կը նախընտրէ իր իշխանութեան օրերու ազատութիւնը և սակայն իրական անգլիացի վեհապետի մը նման կը շարժի։

Էտուըրտ Ը. թագաւոր ըլլալէ վերջ այլեւս կ'ուզէ ամուսնանալ, այդ կասկած չվերցներ, բայց չպիտի ամուսնանայ այդ անծանօթ ծագումով կնոջ հետ, հակառակ որ վերջին 6—7 տարիներու ընթացքին գրեթէ բնաւ չէ բաժնուած անկէ։ Զայն մտցուցած է անգլիական բարձր դասու սալօններէն ներս հակառակ անոնց պահպանողականութեան։

Այդ կինը պալատի ընդունելութեանց ալ ներկայ գտնուած է և Պօլտուիններու, Չէմպըրլէյններու, Չըրչիլներու հետ նստած է։ Եւ այդ մեծերը սիրով ընդունած են զայն, քանի որ իրենց թագաւորին քմահաճոյքն իսկ կը յարգեն և ժպտելով լռած են։

— Թագաւորին քմահաճոյքն է, կը թողու զինքը երազող իշխանուհիները և 40ի մօտեցող նիհար ու ոչ գեղեցիկ կնոջ մը կը մօտենայ՝ երկու անգամ ամուսնացած այդ կինէն կ'ախորժի, պէտք է յարգել նաւ թագաւորին քմահաճոյքը, որովհետեւ ան իր ու իր երկրին արժանապատուութիւնը վիրաւորող քայլ չառներ։

Տիկին Սիմբսըն

Եւ Պօլտուին մը, Չէմպըրլէյն մը իրենց համոզումը լոկ զգացումի վրայ չէ որ կը հիմնեն։

«Ժամանակ»ի ընթերցողներուն վերջին լուրերը (որոնք անշուշտ հոգ ալ արձագանգ գտած են) այսպէս հերքելէ վերջ, կրնամ ըսել թէ Անգլիոյ թագաւորին ամուսնութիւնը իրապէս կ'զբաղեցնէ հանրային կարծիքը և պալատական շրջանակները։ Մանաւանդ Եօրքի դքսուհին այսինքն թագաւորին գահաժառանգ եղբօր կինը, որ ազնուական Անգլուհի մըն է, յաճախ թագաւորին կը յանձնարարէ ամուսնանալ, հակառակ որ անոր ամուսնութիւնը կրնայ պատճառ ըլլալ որ, ուրիշ կին մը աւելի բարձր դիրքի մը հասնի, մինչդեռ եթէ թագաւորը չամուսնանայ, ինք օր մը կրնայ թագուհի ըլլալ։

Թագաւորին մայրը, երեք եղբայրներն ու անոնց կիները մէկ մաղթանք միայն ունին. ամուսնացնել զայն։

Ասկէ առաջ բազմաթիւ ընտրելիներու անունը յիշուած ըլլալով հանդերձ իրականին մէջ կան երկու ընտրելիներ. մին Տանըմարքայի թագաւորին աղջիկը, իսկ միւսը՝ Յունաստանի թագաւորին քոյրը։ Այս վերջինին ընտրութիւնը ինծի աւելի հաւանական կը թուի, որովհետեւ անոր հօրեղբօրորդին է Քէնթի դուքսին կինը՝ իշխանուհի Մարինան։ Անգլիոյ արքայական ընտանիքը այդ Հելլէն անդամուհին ուղղակի կը պաշտէ, իր ազնուութեան ու բարութեան համար։

(Շար.ը է. էջ)

ԿՆՈՋԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՊԷՏՔ Է ԽՆԱՄԵԼ ԴԷՄՔԸ

ՉՈՐ ՄՈՐԹ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ՇԱՏ ՔՐԷՄ ԳՈՐԾԱԾԵԼԷ

Չյուսահատիք եթէ երբեք Բարիզեան գեղեցկագիտական հաստատութեան մը ծանօթ մասնագէտներէն Մարսէլ Օքլէր ձեր մինչեւ այսօր լսածէն տարբեր յանձնարարութիւն ընէ կնոջական պէտքերու մասին։

Եթէ չոր մորթ ունեցողները կը կարծեն թէ իւղոտ խառնուրդները մարմինին կեանք և թարմութիւն կուտան, պատճառը այն է, որ երբ իրենց մորթը օդին հետ շըփում չունենար, աւելի հանգիստ կը զգան։

Ուրեմն իւղոտ նիւթերը, օրինակ քրէմները շատ առատ ըլլալով մի գործածէք։

Ամէն պարագայի նախընտրելի է որ չոր մորթ ունեցողները գիշերները գոհանան իրենց դէմքը մաքրելով շատ ճարպ չպարունակող և ջուրին մէջ լուծելի քրէմով մը։

Չոր մորթը լուալու համար լաւագոյն դարման մըն է նաեւ անձրեւի ջուրը։

Բացի գիշերէն, ուրիշ ատեն չոր մորթ ունեցողները բրնձափոշիին տակէն պէտք չէ որ քրէմ քսեն։ Թող տուէք որ ապրի։ Նոյնիսկ խոնաւ օդերուն յանձնարարելի է որ ոչ մէկ բան գործածէք, որովհետեւ չոր մորթ ունենալուն պատճառներէն մին այն է, որ ձեր մորթին տակի գեղձերէն մէկ մասը լաւ չեն գործեր, բայց այդ աննշան մասին դըժւարութիւն կը ստեղծէ և դուք դէմքը օդին տալով կրնաք առաջքը առնել։

Չոր մորթ ունեցող կիները առհասարակ ջղային ալ կ'ըլլան։

Դուք ալ կրնաք նշմարել թէ չափազանց յուզում ունեցողներուն մորթը աւելի չոր կ'ըլլայ։

Սակայն դժուար է չոր մորթի վճռական թիփ մը գծել, որովհետեւ չոր մորթը զանազան ձեւերով կ'ըլլայ։

Այս տեսակ մորթ ունեցողները սակայն պէտք է զգոյշ ըլլան յանձնարարուած ամէն դարմանէ, իրենց համար լաւագոյնը ելեկտրական դարմանումն է։

Ասկէ զատ մորթին չորութեան համար պէտք է ուշադիր ըլլալ մանաւանդ կլիմայի փոփոխութեանց ատեն և պէտք է այդ շրջաններուն մորթը պաշտպանել ճարպային մարմինով մը։

Ձմեռը պէտք չէ որ տաք սենեակի մէջ գտնուին այս տեսակ մորթ ունեցողները։

ԳԵՂԵՑԻԿ ԱՉՔԵՐՈՒ ՄՐՑՈՒՄԸ

Ամերիկայի մէջ տեղի ունեցաւ գեղեցիկ աչքերու մրցում մը, որուն մէջ յաղթական ելաւ զոյգ մը սեւ աչքեր, որոնք կը պատկանին սպանուհիի մը՝ Մարիա Ալապրիգիի, որ ինքն ի վեր Ամերիկա հաստատուած ընտանիքի մը 19 տարու աղջիկն է։

Այս մրցման առաջին յատկացուած 5 հազար տոլարի պարգեւը շահեցաւ աղջիկը, որմէ վերջ ֆիլմի ընկերութեան մը կողմէ հրաւէր ըստացաւ դեր մը ստանձնելու համար։

Մարիա դեռ այս մասին որոշումը չէ տուած, բայց թերեւս ընդունի այս հրաւէրը։

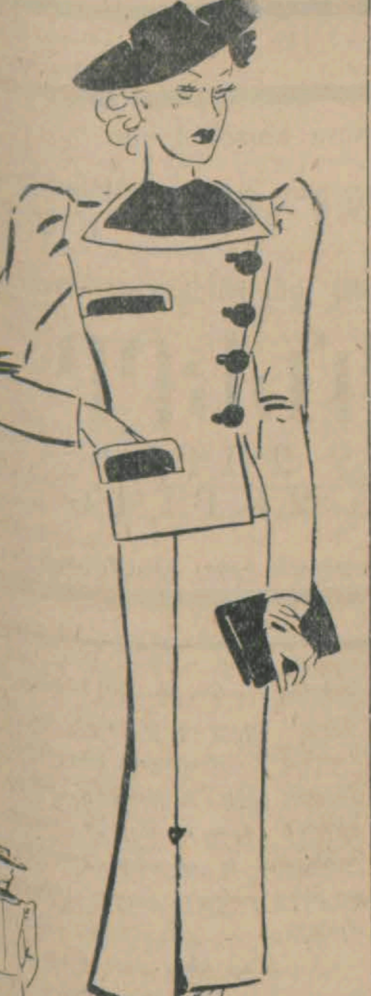

ԹԱՅՅԷՕՐՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է

ՖԻԶՔ. ԳԾԻՆ ՀԵՏ ԸՆԹԱՆԱՆ

Կնոջական և արական հագուստները պէտք է անաթօմիք գիծերուն հետ ընթանան։ Ահա Օր. Հանրիէթի տեսակէտը կնոջական հագուստներու, մանաւանդ թայյէօրի ֆասօնին համար։

Արդարեւ այր մարդու ուսերը լայն կոնքը նեղ է, իսկ կնոջ՝ ընդհակառակը ուսերը նեղ ու կոնքը լայն է։

ՊԱՅԱՆ ՀԱՆՐԻԷԹԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՁՄՐԱՆ ԿՆՈՋԱԿԱՆ ՔՕՍԹԻՒՄ ԹԱՅՕՐԻ ՄԱՍԻՆ

Պէյօղլուի կնոջական քուրի մասնագէտ Պայան Հանրիէթ, Բարիզի Լա Բէ փողոցի և Վիեննայի ամենավերջին նորոյթներու մէկ անալիզը ընելով, կը յայտարարէ թէ յառաջիկայ ձմրան կնոջական թայյէօրները համեմատաբար 1935 և 1936 տարեշրջաններուն քղանցքը աւելի երկար է և ասիկա ունի իր որոշ պատճառը։

Կնոջական կազմուածքը բաղդատելով արական կազմուածքին աւելի նուրբ ըլլալուն համար քանոնի գիծերը պահել և զանոնք չեղծել՝ դերձակին և դերձակուհիին առաջին և վերջին հոգը պէտք է ըլլայ։

Թայյէօրներու ֆասօնին մէջ, մէջքէն մինչեւ քօլը շատ մեծ փոփոխութիւն չկայ, արդէն թայյէօրները իրենց իրանի քուրին մէջ, 1896էն ասդին մեծ փոփոխութիւններ կրած չեն։

Գլխաւոր փոփոխութիւնը մինչ տեղի կ'ունենայ մէջքին և մէջքէն դէպի քղանցքը երկարող մասին վրայ։

Եւ եթէ նկատի ունենանք որ կինը իր հագած հագուստով պէտք է գեղեցիկ երեւնայ, մէկ խօսքով պէտք է հագուստը զայն աւելի գրաւիչ դարձնէ, այն ատեն գիւրաւ հասկնալի է դուրսը հագնելիք (էքսթէրիէօր) զգեստի մը կենսական կարեւորութիւնը։

Վիեննական ֆասօնի թայյէօրները կարծես թէ բարիզեան ֆասօնէն աւելի վայելուչ են։

ԱՉՔԵՐՈՒ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Ո՞վ չգիտեր աչքերուն դերը մեր յարաբերութեանց մէջ։ Աչքը, հոգիին հայելին է կ'ըսեն իրաւամբ։ Մեր ճարտար ակնաբոյժ, Տօքթ. Անթօնիօ Միխիտեան, աչքերու ներգործութեան և արտայայտութեան մասին իր գրած մէկ ուսումնասիրութեան մէջ կ'ըսէ թէ, «Աչքը անխօս լեզուն իսկ է, հոգիին բերանը ուրկէ կարելի է հասկնալ ու թափանցել հոգին և զգացումներու խորը«։

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԱՆՔԷԹ ՄԸ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԿԸ ՍԻՐԵՄ

ՄԻՆ ՖԻԶԻՔԱԿԱՆԻՆ ԻՍԿ ՄԻՒՍԸ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՍՈՆՑՄԷ Ո՞ՐԸ ԸՆՏՐԵՄ

ՅՈՒՍԱՀԱՏ ԿՆՈՋ ՄԸ ՏԽՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզեան թերթ մը անքէթ մը բացած է, սիրահար կիներու համար խոստանալով անոնց տալ օգտակար խրատներ և հրահանգներ։

Ահա թէ ինչեր կը հարցնեն և թերթը ինչ պատասխաններ կու տայ անոնց։

Հ.— Ժամանակէ մը ի վեր երիտասարդի մը հետ ակնարկներ կը փոխանակէի։ Նախ պտոյտներու ընթացքին տեսանք զիրար ու երկար նայեցանք իրարու, որմէ յետոյ սկսաւ ժամադրութիւնները։ Ան ինծի այնպիսի խոստումներ կ'ընէր, որոնք մարդ նոյնիսկ երազելու չհամարձակիր։

Սակայն զինքը ուրիշի մը հետ տեսայ առջի օր... Խնդրեմ ըսէք, ի՞նչ ընեմ։

Պ.— Շատ հեռուները մի երթաք։ Այդ երիտասարդը կ'ուզէ մէկ քարով երկու թռչուն որսալ։ Լաւ խոստումներէն զգուշացէք, կրնաք յուսախաբ ըլլալ։

⁂

Հ.— Ես լքուեցայ շատ գեղեցիկ կնոջ մը հետեւանքով, որ ամբողջ այրերուն գլուխը կը դարձնէ։ Անմխիթար եմ։ Յաճախ կը նախընտրեմ մեռնիլ։

Պ.— Քիչ մը զգոյշ եղէք և նուազ ռոմանթիք։ 18 տարու մէկը դեռ շատ հաճելի օրեր կրնայ ապրիլ, հետեւաբար մի խօսիք ու խորհիք մահուան վրայ։ Չար խորհուրդները ձեր մտքէն վտարելու համար յոգնեցէք, աշխատեցէք։

⁂

Հ.— Գեղեցիկ եմ ու լաւ կազմուածքով. սիրահարած եմ ատամնաբուժի։ Զայն շաբաթը երկու անգամ միայն կը տեսնեմ, ակռաներս դարմանելու պատրուակին տակ։ Ան միայն օդին մասին կը խօսի մեծ ըզգուշութեամբ և անտարբերութեամբ։ Կ'ուզեմ գիտնալ թէ զիս կը սիրէ՞։

Պ. Եթէ այդ վիճակը շարունակէ, պէտք է ընդունիլ որ ան ձեզի հանդէպ անտարբեր է։

⁂

Հ.— Երկու բարեկամներ ունիմ, անոնցմէ մին կը սիրեմ իր ֆիզիքականին իսկ միւսը բարոյականին համար։ Երկուքն ալ կ'ուզեն ինձ հետ ամուսնանալ։ Ես ալ կ'ուզեմ որ ամուսնանալէ վերջ հանգիստ կեանք մը ապահովեմ, բայց չեմ կրնար ոչ մէկէն և ոչ ալ միւսէն հրաժարիլ։ Ի՞նչ ընեմ։

Պ. Այդ պայմաններուն տակ ոչինչ կրնաս ընել։ Եթէ իրապէս հանգիստ կեանք մը կ'ուզես, գտիր երրորդ մը, որ իր վրայ մարմնացնէ փափաքած բոլոր նկարագիրները։

⁂

Մանկութեան բարեկամ մը ձեռքըս խնդրեց. ի՞նչ կ'ըսէք. 16 տարեկան եմ։ Ծնողքս կը հակառակին։

Պ.— Պէտք է ձեր ծնողքին անսաք, քանի որ դեռ անչափահաս էք։

ԹՕՓ ԳԱՓԸ ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ ԵՐԵՔ ԺԱՄԵՐ

ՀՆՕՐԵԱՅ ՊԱԼԱՏԻՆ ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆԻ ՅԱՋՈՐԴԵՑ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ ՄԸ

ՊԱԼԱՏԸ ՍԱԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒ ԵՒ ՈՃԻՐՆԵՐՈՒ ՕՃԱԽ

“ԺԱՄԱՆԱԿ„Ի ՆԵՐՀՈՒՆ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ ՀՆԱԳԷՏ ԵԴ. ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

ԻՆՉԵ՛Ր ՊԱՏՄԵՑ ՄԵՐ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

ԱՐԻՒՆՌՈՒՇՏ ՃԷԼԼԱՏՆԵՐԸ ԱՆԴԱԴԱՐ ԳԼՈՒԽ ԿԸ ԹՌՑՆԷԻՆ

ՄԵԾ ԵՊԱՐՔՈՍՆԵՐՈՒՆ ՁՈՒԿԻ ԿԵՐ ԵՂԱԾ ԴՈՒՌԸ՝ ՊԱԼԸԳՀԱՆԷ ԳԱՓԸՍԸ

Մինչեւ վաթսուն տարի առաջ այս տեղ փիղ մը կար, վերջին վեթերանը հաւանաբար Օսմանի որդիներու բանակներու փիղերուն։ Պատմութիւնը, դուռ մը եւս կը յիշատակէ ընդմէջ Օդլուգգափըսըի եւ Ախըրգափըսըի փարոսին, Պալըքհանէ գափըսը։ Այս դուռը քիչ մը աննշմար մնալու չափ անշուք դուռ մըն է թէեւ, սակայն սոսկալի է անոր պատմութիւնը։

Օսմանեան գահակալները իրենց անհանգստութիւն պատճառող անձը, հարճ, լալա կամ վէզէր, այս դուռնէն կը յանձնէին իրենց սրտակիցին, «չէյթան ագընթըսը» նետելու ձուկի կեր դարձնելու համար։

Միջին դարու մեծ բռնաւորներու բոլոր սպանութեան գրօսանքները կ'անչքանան Օսմանեան արքաներու արիւնոտ գրօսանքներուն քով հանդերձ՝ ընտանեօք ծովամոյն եղած հազարաւոր ընտանիքներ կան։

Սովորաբար գիշեր ատեն կը գործադրուէր ֆէրմանը, շատերուն գործը արդէն լմնցուցած կ'ըլլար ճէլլատը, կամ կը խեղդէին եւ կամ՝ կը գլխատէին։ Յետոյ պարկի մէջ կը դնէին դիակը, քար կը կապէին եւ ծով կը նետէին։

Պաղտատ քէօշք նշանաւոր է որպէս վէզիրներու գլխատման վայր։ Ասոր համար ժողովրդական դարձուած է, սա խօսքը թէ, «Օսմանեան արքաներու վէզիրները գլուխնին իրենց անութին տակ կը կրեն»։

Գլխատուելիք անձին թեւերը կը կապէին ու գլուխը կտրելէ ետք կը դնէին անութին տակ։

Սակայն ասիկա հրապարակային մահապատիժի համար էր, Սուլթանին քմահաճոյքը օրէնքի ուժ ունէր. արդ, կրնաք երեւակայել որ այս Սուլթաններուն մէջ կային խելագարներ, ջլախտաւորներ, ջղայիններ ցասկոտներ, գինովներ։

Օսմանի տան բոլոր գահակալները նոյնիսկ ասոնց մէջ փառաւոր անուն ունեցողները տկարութիւններ ունեցած են. ասոնց մէջ արիւնռուշտ անձեր կային, որոնք հաճոյքի համար, գրօսանքի համար կ'սպաննէին։

Ֆաթիհի «գանուննամէ»ն գիտենք, մեծ յաղթողը կտակեր էր իր յաջորդներուն, գահը եւ գահակալին կեանքին ապահովութեան համար՝ ժառանգորդները ջարդել սպաննել։

Ասոնց մէջ եղբայրները մէկ անգամէն ջարդող թագաւորներ շատ են։ Օսմանի տան պատմութիւնը տամներով եւ եղբայրասպանութեան դէպքերով ծանրաբեռնուած է։

Սուլթանին կամքը բացարձակ օրէնք էր, եւ վայ անոր որ բռնիշահին ղազապին կը զարնուէր, անոր գործը իսկոյն կը կարգադրէին։ Կայսերական ֆէրմանի գործադրութեան համար ատեն եղած է որ քանիէ աւելի գահիճներ գործած են։

Ճէլլատ պաշըն միշտ պատրաստ կը սպասէր արքային դրան տակ. գլխատման ֆէրմանը սեւ աղաները կը հաղորդէին։

Սպիտակ աղաները, որոնց «էնտէրուն աղասը» անունն ալ կը տրուէր, մահապատիժի հրաման տանելու չէին գործածուէր։

Պաղտատ քէօշքի դարատափին «ճէճէլ մէյտանը» անունը կուտային պալատականները։

Աստիճանի բարձրացում կը տրուէր՝ եաթաղանի մէկ հարուածով գլուխը պարանոցէն անջատող դահիճին։ Սակայն կը պատահէր եւ ասիկա՝ յաճախ կը պատահէր որ արքան մասնաւոր հրամանով տանջալի գլխատում հրամայէր, այս տեսակ մահվճիռ մը գործադրելու համար, ոչ մէկ թուղթ, ոչ մէկ վճռագիր կար։ Այլ հիւնքեարին կամքը որ ինչպէս ըսենք սեւ լալայի մը միջոցաւ կը հաղորդուէր ճէլլատ պաշըին։

Իսկոյն ճէլլատներու «մանկան» կը շարժէր, կալանաւորը կը կապէին, մսավաճառի սեղանին նման կոճղի վրայ կը դնէին ձեռքերը, քան մատները կացինով թռցնելու տեսարանին շատ անգամ սուլթանը ներկայ կը գտնուէր։ Այս չարչարանքով մահապատիժներու գործադրութիւնը երկար կը տեւէր եւ մորթուողին հառաչանքն ու աղաղակը խեղդելու համար ենիչէրի թմբկահարներու եւ ծնծղաններու ճագպանոր սարսափելի դոռում գոչումով կը թնթացնէր օդը։

Պալըգհանէգաբըսը անունը կրող մահուան դուռը շատ աւելի սոսկալի պատմութիւն մը ունի, քան՝ Վենետիկի «Հառաչանքի կամուրջ»ը ուր Տօժերու դահիճը մահապարտը կը գլխատէր։

Հառաչանքի կամուրջը, Տօժերու պալատին ետեւի կողմն է եւ այսօր ալ գոյութիւն ունի։

Պալըգհանէգաբըսին, բիւզանդական շրջանին Բարաբիլիս, այսինքն փոքր դուռ կը կոչէին։

Այս դուռը բիւզանդական շրջանին ծովափ ելլելու կը ծառայէր, Ֆաթիհ որ իր բնակութիւնը հաստատեց Չինիլի քէօշք, այս դրան ներսի կողմի անելը վերցուց, հարթել տուաւ անցքը։ Սալթանաթի Նաւակայքը մերձակայ Եալըըգլըգաբըյի իսքէլէն էր, այս դռնակը քիւչիւք գաբը, տեսակ մը սէրվիսի դուռ էր, մանկլաւիկներ, ծառաներ եւ լալաներ այս դռնէն ելեւմուտ կը գործէին։ Ֆաթիհէն ետք, այս դուռը Պալըգհանէ գաբըսը անունը ստացաւ. ինչու որ այս դռնէն ծով կը փոխադրէին, խեղդամահ եղած եւ կամ պարկի մէջ դրուած ու «պալըգ եէմի» այսինքն ձուկի կեր ըլլալու սահմանուածները։

Այս դուռը ծխախոտի մթերանոցին եւ Տիքիմհանէյի կից է։

[Շար.ը վաղը]

24
JOLİ FAM
RUJLARI
SAAT DAYANIR

Երկրաշա՞րժ... ջրհեղե՞ղ... Ո՛չ... Այս խրխիջի եւ խնդալու շարժն է, որ

Այսօրուան՝ մաթինէներուն ԵՒ ԳԻՇԵՐԸ Saray եւ Sakarya սինէմաներուն ՄԷՋ

պիտի ցուցադրուի: 4 տարիէ ի վեր ՇԱՐԼՕի կողմէ խիստ խնամքով պատրաստուած հրաշալ

ԱՐԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՖԻԼՄԻՆ ՄԷՋ ՇԱՐԼՕ ՉԱՐԼԻ ՉԱԲԼԷՆ

Ծափահարող հազարաւոր դիտողներուն քրքիջներէն, թերեւս շարժի ենթարկուին երկու սինէմաներն ալ։

«Ժամանակ»ի պատմուածքը

“ԻՆՉՈ՞Ւ ԳԱՂՏՆԻ ՈՍՏԻԿԱՆ ՉԵՍ ԳՐՈՒԻՐ...„

Գրեց՝ ՎԱՀՐԱՄ Ա. ՀԱՅԿՈՒՆԻ

— Մէրսի՛, Տիկին, հպարտ եմ որ ձեր հօրմէն, մօրմէն եւ ձեր ամուսինէն աւելի առաջ անցեր եմ ձեր վստահութեան մարզին մէջ։ Միայն ներեցէք գիտել տալուս թէ իմ հեռաւոր զարմուհիս ըլլալէն աւելի Տիկին Միսաք Կայլակեան էք ու ինծի համար հարց կը ծագի թէ ձեր այս թանկագին վստահութիւնը Պ. Միսաք եւս կը բաժնէ՞ թէ ոչ...։

— Այսի՞նքն...։

— Այսինքն Պ. Միսաքի՛ գիտութիւնո՞վ է որ հիմա ձեզի հետ տեսակցելու պատիւն ու հաճոյքն ունիմ։

— Ո՛չ...։

— Ուրեմն այդ պարագային թոյլատրեցէք որ իսկոյն մեկնիմ, յարգելի Զարմուհիս։

— Հապա եթէ խնդիրը ԱՆՈՐ շուրջը կը դառնա՛յ...։

— Այն ատեն խնդիրը ա՛լ աւելի կը կնճռոտի ու ես կը հարկադրուիմ իսկոյն հրաժեշտ առնել ձեզմէ, ազնիւ Տիկին Կայլակեան։

— Իսկ եթէ այս տեսակցութիւնը անհրաժեշտ դարձնող հարցին մէջ ՁԵՐ անունը, ՁԵՐ կնոջ պատիւը, ՁԵՐ ու ԻՄ ընտանեկան երջանկութիւնները յուզուին, այն ատեն...։

Արգար ցնցուեցաւ։ Ելեկտրական հոսանք մը անցաւ իր էութենէն. դէմքը այլայլեցաւ. բռունցքները սեղմեց եւ որոտաց.

— Շուտ խօսեցէ՛ք, ԻՄ կնոջմէս խօսեցէ՛ք, ԻՄ ընտանեկան երջանկութենէս խօսեցէ՛ք...։

— Պ. Արգա՛ր, գոչեց Աշխէն դողահար։ Ձեր պարկեշտութիւնը ահա զձեզ կը պատժէ։ Յանցանքը իմս չէ երբ, առանց ձեր միտքը պատրաստելու, զիս պարտաւորցուցիք որ վարագոյրը բանամ այն ահաւոր տըռամին, որուն մէջ կան երկու դահիճներ եւ երկու զոհեր...։

Լռեց Աշխէն. աչքերէն կայծեր կը՝ ցատկէին. հանեց փոքրածաւալ մետաքս թաշկինակը, սրբեց ճակտէն հոսող քրտինքը։

— Օն, Աշխէ՛ն, ըսէք, ի՞նչ կը նշանակէ դահիճ, զո՞հ...։ Որո՞նք են անոնք, կ'աղաչեմ շուտ ըրէ՛ք. միայն զգուշացէ՛ք որ կանացի փանիմաստ նախանձոտութեան պտուղ չըլլան ձեր յայտնութիւնները։ Պատիւս, ընտանիքիս հետ խաղացողներուն հանդէպ ովքեր ալ ըլլան անոնք, անողոք եմ։

Աշխէն ոտքի ելաւ. հանդարտ շարժումով չփակին տակէն հանեց լուսանկար մը. երկարեց իր խօսակցին եւ շանթող ձայնով մը գոչեց.

— Կը ճանչնա՞ք այս անձը։

— Այո՛, իմ լուսանկարս է. ո՞ւրկէ առիք, ի՞նչ կ'ըլլէ ասիկէ։

— Սպասեցէ՛ք...։ Այս անձն ալ կը ճանչնա՞ք...։

— Այո՛, Արուսեակն է, կինս, ա՞ս ուրկէ առիք...։

— Հապա աս՞...։

— Այո՛, ան ալ Պ. Միսաքն է, ձեր ամուսինը։

— Ձէք սխալած, ամէնքն ալ ճիշդ են։ Հիմա ազնիւ ու դժբախտ զարմիկս. կոչում ըրէ՛ք ձեր բոլոր կորովին, կամքին, պաղարիւնութեան, արիութեան, ողջմտութեան ու համբերատարութեան...։

Այս ըսելէ յետոյ հեծեկանքներու ու արցունքներու անզուսպ հեղեղներու մատնուելով չփակէն հանեց ուրիշ լուսանկար մը եւ երկարելով.

— Ասոնք ալ կը ճանչնա՞ք մըրմինջեց ու ինկաւ գորգերուն վրայ։

Արգար երբ աչքերը յառեց մատուցուած լուսանկարին, աչքերը կոպերէն դուրս ինկան, լեզուն ակռաներուն մէջ սեղմուեցաւ ու սկսաւ արիւնել։ Մատները անգիտակից շարժումներով գալարիլ սկսան եւ լուսանկարը գալարուն այդ մատներուն ներքեւ ճմրթկուելէ յետոյ, բզիկ բզիկ եղաւ։ Իրականին մէջ Արգար չէր գիտեր թե ինչ կ'ընէր։ Կատարելապէս դադրեր էր դժախտ մարդուն ուղեղը գործելէ։

Իսկ Աշխէն նուաղած ու ինքնակորոյս՝ երկնցեր էր գետինը իր զարմիկին ոտքերուն առջեւ։ Ո՞վ պիտի հասնէր ասոնց օգնութեան։

Անցան լուռ հինգ վայրկեաններ։ Արգար առաջին անգամ ինքնամփոփումի նշաններ ցոյց տալ սկսաւ։ Աղէտալի երազէ մը արթնցողի տպաւորութեան համապատասխան զարթնումով, ակնարկ մը նետեց Աշ վրայ. զգաց որ թշուառ աղջիկ ւացած է. մօտեցաւ սեղանին. ջուրին շիշը եւ թափեց անոր ներուն վրայ։ Աշխէն սարս ունեցաւ եւ առանց կարենալ աչքերը բանալ, հազիւ լսելի ձա մրմինջեց.

— Ո՞ւր ենք..., ո՞ւր է ըը..., չարիք ըրի անոր..., մէկէն ի մէկ... խօսեցայ..., քը չպատրաստեցի.., Ա՜խ, Արգար,... ներէ՛ ինծի..., ըեմ քեզ..., Արգա՛ր, Արգա՛ ո՜հ, հայրս,.. ան կործանեց ան կործանեց զիս...,

Այսպիսի հատակտոր ար տութիւններ կը շարունակէին գալ Աշխէնի կափկափուն շրթուն րէն։ Մինչ Արգար կը շարուն հոգածութիւն ցոյց տալ իր բախտ զարմուհիին, «կը սիրեմ Արգա՛ր» բացագանչութիւնը յեղաշրջում առաջ բերած էր ուած այր մարդուն մէջ։ Վիշ բացատրելի թեթեւցում մը նալով, Արգար տակաւ ողջմտ կը վերադառնար։

6 (Շար.)

Նամակ խմբագրութեան

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ

ՔՆՆԱԴԱՏ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆԻ

«Ազդարար» օրաթերթի գրական աշխատակիցը, երիտասարդ գրող Մինաս Թէօլէօլեան, իր թերթին 25 և 26 Հոկտեմբերի թիւերուն մէջ հրատարակած է տեսութիւն մը՝ «Մեր բանաստեղծութեան անկման մասին»։ Յօդուածը կը կրէ «Անկումի մը հարցականով», «Բերթուածախտը» զոյգ խորագիրները։

Մաղէ անցընելով մեր հին թէ նոր արժէքները, Պր. Թէօլէօլեան կը ծանրանայ անոնց բանաստեղծական արժէքին վրայ, ու կը հանէ այն եզրակացութեան թէ «փոքր ժառանգութիւն» մը միայն մնացած է Մեծարենցէն, Վարուժանէն, Տէրեանէն, Դուրեանէն ու Զարիֆեանէն։ Յետոյ դասակարգերու կը բաժնէ այդ հին և նոր անունները, «առանձինն խմբելով» Զարեանը, Ն. Պէշիկթաշլեանը, նկատելով զայն «անարիւն», նոյնպէս Նար-պէյը, Ա. Փանոսեանը և Ալիշանը։ «Տկար»ներ կը համարէ «Հնաբոյր» Եւտեբեանէն, Թ. Թէրզեանը, Հ. Նազարեանցը, Եղիա Տէմիրճիպաշեանը, Լեւոն Շանթը, եւն.։

Աւելի վերջ, երկու երեք բառերով կը ջանայ տալ նկարագիրը Եղիշէ Արք. Դուրեանի, Ա. Չօպանեանի, Սիպիլի, Ա. Յարութիւնեանի, Տ. Չրաքեանի, Վ. Թաթուլի, Զ. Պըպուլի, Վ. Սօֆեանի և ուրիշ մէկ քանի ծանօթ ու անծանօթ դէմքերու։

Նկատելով որ մեզի կամ ուրիշներու համար մութ կէտեր կը մնան իր յօդուածին մէջ, պիտի խնդրէի որ Պր. Թէօլէօլեան այս անգամ դուրս գար իր մեկուսացած անկիւնէն ու հրապարակաւ պատասխանէր հետեւեալ կէտերուն.

1. Պր. Թէօլէօլեան ե՞րբ է որ «քերթուած» մը «բանաստեղծութիւն» պիտի նկատէ։ Կամ, ի՞նչ են իրեն համար բանաստեղծութեան մը պայմանները։

2. Ի՞նչ կը նշանակէ «անուղղակի հարուածեց ու հարուածեց անհատապաշտ գրականութեան մը չէնքը» բացատրութիւնը, զոր գործածուած է Մ. Պէշիկթաշլեանի, Ալիշանի, Ա. Փանոսեանի համար։

3. Կարելի՞ է աւելի ըմբռնելիօրէն բացատրել Ա. Չօպանեանի համար գործածուած «իրապաշտ զգախսար», Սիպիլի համար՝ «քնքոյշ պառնասեան» և նման մէկ քանի բացատրութիւններ։

4. Ի՞նչ բանի կ՚ակնարկէ երիտասարդ քննադատը «լալկ դարձած զգայարանքով վաթսուննոց բարոյախօսներ» ըսելով։ Կարելի՞ է անուններ տալ։

5. Ինչո՞ւ համար «հասարակ կիներ» և «ծեր ագռաւներ» են Անայիս ու Եւտէրպէ։ Պ. Թէօլէօլեան կրնա՞յ ուրանալ այդ կին գրագիտուհիներու արժանիքը։

Ասոնք, պէտք է շեշտեմ, խնդրանքներ են և ոչ թէ պահանջներ։ Քանզի տողագրողը հաւատք ու համարում ունի երիտասարդ բանաստեղծին հանդէպ ու չի միտիր վարկաբեկելու։

Կարելի է ըսել որ Պ. Թէօլէօլեան ի դէպ հարուածած է ու աններող է գտնուած հանդէպ անուններու, որոնք իրմէ տարեց կամ պտղատու եղած են։ Անշուշտ անհեթեթ բան է իր գործերու թիւէն կշռել հեղինակ մը, բայց կը խորհիմ թէ նոյնքան ցաւալի է անարգուած տեսնել դէմքեր որոնք իրենց գրականութեամբ կամ հրապարակագրութեամբ որոշ աշխատանք են տուած։

Իմացեր էինք թէ Պ. Մ. Թէօլէօլեան իր գրական դասախօսութիւններուն մէջ չէր քաշուեր անուանարկելէ գրական դէմքեր, որոնց կը հանդիպէին իր չափահաս աշակերտները դասի ընթացքին։

Դարձեալ չենք մոռցած ու մտքերու մէջ թարմ է դեռ Սիպիլի մասին գրած այլամերժ յօդուածը։ Նաեւ այս առթիւ իր բիրտ վիճաբանութիւնը Օր. Ս. Կիւլպէնկեանի հետ։

Այս բոլորը անցքերու կամ առիթներու կը վերագրուէին։ Ներկայ պարագան այլ է և կը կրէ տեսական թշնամութեան մը կամ այլամերժութեան մը դրոշմը։

Եզրակացնելով՝ Պր. Թէօլէօլեան պիտի բարեհաճի՞ խօսիլ ու աւելի լայնօրէն ընել իր ամբաստանութիւնները։

Ծանօթ ըլլալով իր գրական քաջութեան, կը սպասենք որ այս անգամ եւս հրապարակ գայ, տալու համար փաստերը իր անուանարկութիւններուն, այսպէսով թէ՛ դաս մը տալու իր համակիրներուն ու բարեկամներուն, և թէ համոզելու գրասէր հասարակութիւնը, որ իրեն պէս խորհի։

Մ. ԵՐԵՄԵԱՆ

Բանկալթի

ԷՏՈՒԸՐՏ Ը. ՊԻՏԻ ԱՄՈՒՍՆԱՆԱՅ

[Շար. Դ. էջէն]

Եթէ մինչեւ այսօր թագաւորը չէ ամուսնացած, պատճառը իր սիրային կապն է։ Ան չուզեր արքայազուն չեղող մէկը կնութեան առնել, որքան ալ որ լաւ ու ազնիւ ըլլայ ան, քանի որ այդպէս կը պարտադրեն իրեն երկրին սովորութիւնները։ Բայց հիմա որ թագաւոր եղած է, այլեւս ինքզինքը պատրաստուած կը զգայ եղեր ամուսնանալու. այսպէս է որ կ՚ըսեն իր շուրջինները։

Ամէն պարագայի, ամերիկեան թերթերը փափաք մը ունին. ամէն ամուրի իշխանի կամ թագաւորի համար նոր Մայերլինկ մը երազել և ամէն որոշման մէջ չարհեկանութիւն մը գտնել ու զգայացունց դարձնել։

Անգլիոյ թագաւորը իր մանկութեան օրերէն ի վեր ինքնատիպ եղած է, իր նախորդներուն չըրածը ըրած է, շատ ազատամիտ եղած է, բայց չկայ մէկը, որ կարենայ ըսել թէ սովորական դարձած և պետութեան կողմէ ընդունուած բրօթօքօլները ոտնակոխ ըրած ըլլայ։ Ընդհակառակը, երկրին սովորութիւնները կը յարգէ, այն ինչ որ իրեն կ՚արգիլուի, չըներ, այն ինչ որ արտօնուած է, աւելիովը կ՚ընէ։ Ոչ մէկ օրէնք կ՚արգիլէ իրեն որպէս զի Տիկին Սիմբսընի մը հետ մտերիմ ըլլայ, հետեւաբար երբ զայն սրտին մօտ կը գտնէ, բնական է որ իր զգացումները չսիրեր, սակայն Անգլիոյ աւանդութիւնները կ՚արգիլեն անոր արքայական ցեղէ չեղող մէկու մը հետ ամուսնութիւնը, հետեւաբար ան չպիտի ամուսնանայ այդ ամերիկացի միլիոնատիրուհիին հետ։

Թերեւս առաջին անգամ ինծմէ լսէք վերջին գրոյցներու մասին այդքան վճռական հերքում մը, բայց վստահ եղէք որ ասիկա ինծի տրուած հրահանգի մը արդիւնքը ըլլալէ աւելի, անհատական համոզումս է, քանի որ երկար տարիներ Անգլիա բնակելով կրցած եմ լաւագոյն գաղափար մը ունենալ իր պետերուն մասին և երկրորդ՝ լաւ գիտնալ գրոյցներուն և լուրերուն արժէքը։

ԳԷՈՐԳ ՔՐԻՍԵԱՆ

ՍՕՔՕՆԻ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

4Ի ԴԷՄ 8 ԿՕԼՈՎ

Սօքօնի-Պրիթիշ Հայ Սքուլ ֆութպօլի Ա. մրցումը տեղի ունեցաւ Դշ. երեկոյ Շիշլիի մարզադաշտին մէջ։

Ներկայ էին Սօքօնիի նախագահ Մ. Օէն, ատենապետ Մ. Հիրուէլ, Գործ. ժողովոյ անդամ Մ. Պօնտ և Պայ Բէնան Ինալ ու Սօքօնի քարիւղի ընկերութեան 20 պաշտօնեաներ։

Ներկայ էին նաեւ Պրիթիշ Հայ Սքուլի տնօրէն Մ. Բիչ և 50ի չափ ուսանողներ։

Սօքօնիի կողմէ մրցախաղին կը մասնակցէին խմբապետ Ռօպէրթ Գալիչ, Ալի Սէրմէթ, Մատաթիա Գապաուճեան, Գէորգ Քէլէկեան, Պէքիր, Եանի, Մազհար, Նէճմի, Սապահէտտին, Օրխան և Յահամէտտին։

Օրուան դատաւորն էր Պրիթիշ Հայ Սքուլի Մարզական ուսուցիչ Մ. Թէյլըր։

Օդը խիստ պայծառ էր և հով չկար։

Մրցախաղը սկսաւ ժամը 2,40ին։

Առաջին վայրկեանին իսկ զօրաւոր և բուռն էր պայքարը երկու մրցակից կողմերու միջեւ, որ շուտով յանգեցաւ յանդուգն և կատաղի շարժումներու փորձարկութեանց։

Եւ ահա 5 վայրկեան վերջ ժամը 2.45ին, Սօքօնիի փորձ և կարող մարզիկ Մատաթիա Գապաուճեան նշանակեց Ա. կօլը ի հաշիւ իր խումբին։

Ժամը 3.10ին Սօքօնիի Բ. կօլը շահեցաւ Նէճմի։

Ա. խաղամասը վերջացաւ Սօքօնիի իր հակառակորդին վրայ տարած 0ի դէմ 2 կօլով յաղթանակով։

Բ. խաղամասի մրցման մասնակցեցաւ Սօքօնի ընկերութեան պաշտօնեաներէն «ամաթէօռ» մարզիկ և Պոլսոյ «թէնիս»ի ախոյեան Պայ Սուատ Սուպայ, որ ժամը 3.35ին նշանակեց Գ. կօլը ի հաշիւ Սօքօնիի։

Ծանօթ վարժ մարզիկ և Սօքօնիի համակրելի խմբապետ Ռօպէրթ Գալիչ ժամը 3.40ին շահեցաւ Դ. կօլը։

Ապա Սուատ Սուպայ ժամը 3.45ին, Ռօպէրթ Գալիչ 4ին, Սուատ Սուպայ 4.5ին և խումբին սիրելի մարզիկներէն Գէորգ Քէլէկեան 4.10ին յաջորդաբար շահեցան Ե. Զ. Է. և Ը. կօլերը ի հաշիւ Սօքօնիի։

Իսկ Պրիթիշ Հայ Սքուլի դեռատի մարզիկները եւս, 15-20 տարեկան, իրենց արագ, խիզախ և «թէքնիք» խաղարկութիւններով յաջողեցան շահիլ 4 կօլ Բ. խաղամասի միջոցին։

Այսպէս Սօքօնի—Պրիթիշ Հայ Սքուլ մրցախաղին մէջ առաջինը յաղթական հանդիսացաւ 4ի դէմ 8 կօլով։

Գ.

BOM
SILKO
ŞARK-LABORATUARI
T.A.Ş. ISTANBUL

Silko
ŞARK-İSPENÇİYARİ LABORATUARI

ՌՕՄԱԹԻԶՄԱ
ԼՈՒՄՊԱԿՕ
ՍԻԱԹԻՔ

Ջիղերէն եւ ցրտառութենէ յառաջ եկող բոլոր ցաւերը կը հանդարտեցնէ։

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՄԷՆԴԵՂԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

ՆԷՕՔԱԼՄԻՆԱ
Է
Օ
Ք
Ա
Լ
Մ
Ի
Ն
Ա

Կռիբ, գլխու եւ ակռայի ցաւերը կը կտրէ

Լիւսիէն որ նախապէս կը կարծեր թէ երեսփոխանին սենեակը մտնող ոստիկանները զինքը կը հետապնդէին, տեսնելով որ սխալած է տրտմեցաւ արժանապատուութիւնը վիրաւորուած զգալով։ Ցաւով կ՚անդրադառնար թէ այդքան վտանգի ենթարկուած էր միմիայն կարդալու համար օրացոյցի մը թերթին վրայ գրուած Անգլիերէն բառ մը Վինտօ-պատուհան։

Դարձեալ ժպտեցաւ, խորհելով այն զուարճալի զուգադիպութեան վրայ, որ իր ակնարկին ներկայացուցած էր Անգլիերէն այդ բառը ճիշդ այն պահուն երբ պէտք պիտի ունենար պատուհանին ազատելու համար ոստիկաններու հետապնդումէն։

Վերջապէս, այդ բառը հոն գրած չէր անշուշտ իրեն փախուստի ճամբայ ցոյց տալու համար։ Ուրիշ, աւելի կարեւոր իմաստ մը ունէր ան։ Բայց ի՞նչ էր այդ իմաստը։ Օրագրողը գլուխը կը ճաթեցնէր անոր իմաստին թափանցելու, այդ հանելուկը լուծելու համար։

Երբ ինքնաշարժը կ՚անցնէր Բաքի փողոցէն Պուլվար Տէլէսէր մտնելու համար, գլուխը դուռնէն դուրս հանեց և հրամայեց.

— Առաջին սրճարանին առջեւ կանգ առէք։

Ինքնաշարժը քանի մը մէթր յառաջանալէ վերջ Ալպօնի և Րէյնուար փողոցներու կազմած անկիւնաբերնի մէկ գրօսարանին առջեւ կանգ առաւ։ Լիւսիէն ցատկեց մայթին վրայ, պօռալով շարժավարին.

— Ինծի սպասեցէք։

Լրագրողը մտաւ (պառ)էն ներս և իրեն մօտեցող սպասաւորին հրամայեց ըմպելի ու (Պօթէնի) բառացոյցը։

Մէկ ումպով ըմպելին կլլելէ վերջ, խոշոր հատորը սեղանին վրայ բանալով սկսաւ քրքրել անոր էջերը յուսալով անոր հաստափոր հմտութեան միջոցաւ լուծել քիչ մը առաջ իր դէմ ելած բառին գաղտնիքը Վինտօ։

Ծուխին խոշոր գալարները կը շրջապատէին զինքը, երբ յանկարծ իր ակնարկը կառչեցաւ կաղամարին քով գտնուող օրացոյցի մը։ Շարժական թերթերով կազմուած օրացոյցը ցոյց կուտար 6 Ապրիլի Կիրակի օրուան թուականը։ Ապրիլ 6, Կիրակի՝, այսինքն Ժիւլիէն Պուասէլի բնակարան եկած վերջին օրը։ Այս եզրակացութիւնը խիստ տրամաբանական էր։

Լիւսիէն, առանց ապշութեան մատնուելու, մտածեց թէ այս օրացոյցը կրնար հետաքրքրական նօթագրութիւններ բովանդակել երեսփոխանին կեանքի մասին, հետեւաբար ծռեցաւ զգուշութեամբ և զայն առաւ սեղանին վրայէն։

Ապրիլ 6ի էջին մէջտեղը մէկ բառ մը միայն կը նշմարուէր. «վինտօվ»։ Այս մատիտով բառը փութկոտ ձեռքի մը կողմէ գրուած կ՚երեւէր, և ո եւ է լուսաբանութիւն ու լոյս չէր ներշնչեր լրագրողին, առաջին առիթով։

Պահ մը մտածելէ վերջ, երիտասարդ լրագրողը իր անգլիագիտութիւնը օգնութեան կոչելով, կրցաւ թարգմանել այդ անգլիերէն բառը և դարձաւ դէպի պատուհան։ Յանկարծ աղմուկ մը լսեցաւ նախասենեակին մէջ և Լիւսիէն կատուի մը ոստումով նետուեցաւ այն պահուն, երբ Ժիւլիէն Պուասէլի դռնապան սպասաւորին առաջնորդութեամբ, վեց ոստիկաններ կը մտնէին երեսփոխանին աշխատութեան սենեակը։

Անոնցմէ մին ուղղակի յառաջացաւ դէպի պատուհան. քիչ մը առաջ մոխրամանին մէջ ձգած լրագրողին կիսամար սիկառը տեսնելով անմիջապէս հարցուց սպասաւորին։

— Ձեր քնացած պահուն մէկը մտա՞ւ հոս։

— Ոչ ոք, հաւատացէք պարոն։

— Բայց այս սիկառը ինքնիրե՞ն վառեցաւ ուրեմն, տեսէք, ան կը մխայ տակաւին։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀՆԵՐՈՒ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՇԱՄԲԱՆԵԱՆԵՐԸ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ
8 ՈՍԿԻԷՆ 5 ՈՍԿԻԻ
ԶԵՂՉԵՑ
ՊԱՅՐԱՄԻ ՕՐԵՐԸ ՇԱՄԲԱՆԻԱՅՈՎ ՋՈՒԱՐԹԱՑԷՔ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՆԵՐԸ Կ'ԸՍԵՆ ԹԷ

«Ակռաները մաքրե՜լ... բայց ի՞նչպէս: Ակռաները մաքրելու համար նախ պէտք է ընտրել հարկ եղած կազմածները ու միջոցները որոնք շատ պարզ են, երբ նկատի առնուի այս պարագան»:

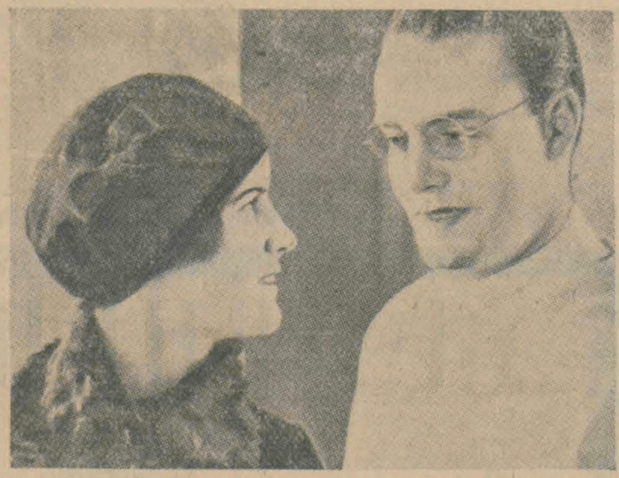

Իրենց ակռաները մաքրող շատեր կը ճանչնանք. բայց և այնպէս, անոնցմէ շատ քիչեր յաջողած են, որով վերի խօսքերն ալ ապացոյց մը կրնայ նկատուիլ:

Ձեր ընտրած ակռայի խիւսը պէտք է բծախնդրութեամբ որոշէք: Աւելի ճիշդը ակռայի խիւս ըսելով առաջին առթիւ միտք եկող և ամէնէն սքանչելին, ամէնէն ազդուն ու սիրուած, գործածուող խիւսը անշուշտ ՌԱՏԻՕԼԻՆը պիտի ըլլայ:

ՌԱՏԻՕԼԻՆ Միքրօպները սպանող, լինտերը զօրացնող ու ներմկցնող դեղն է:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ
Եթէ կ'ուզէք վայելուչ եւ միեւնոյն ատեն էժան հագուստ մը ունենալ, անվարան դիմեցէք առաջնակարգ դերձակ
ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
Սուլթան Համամ, Ճամնըպաշը խան, Բ. յարկ թիւ 8

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ԿՐԻԲԷՆ

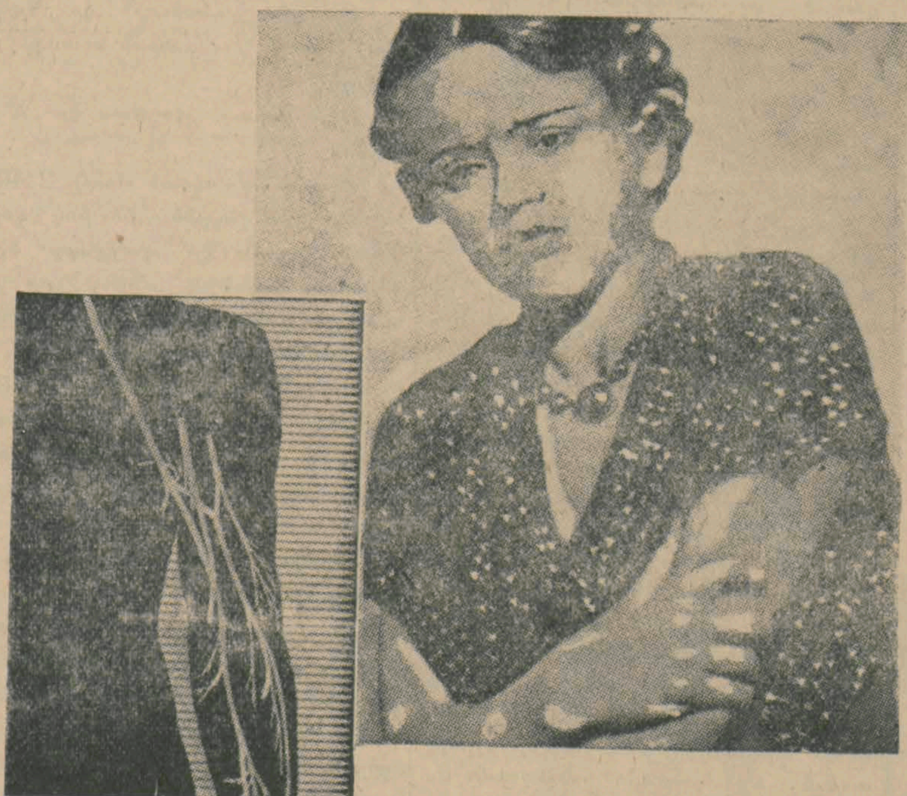

Այս եղանակին մէջ կրիբը, հարբուխը, պրոնշիթը և ռոմաթիզմը խիստ շատցած են: Երբեք զանցառութիւն մընէք, ամէն առաւօտ ու երեկոյ

ԿՐԻԲԻՆԻ *քաշէ մը կլլելու: ԿՐԻԲԻՆԸ ձեզ կը պաշտպա- հաւանական ցրտառութեան մը դէմ հետեւանքներուն դէմ: ԿՐԻԲԻՆԸ ամէն տեսակ հիւանդութեան դէմ կանխարգելիչ հրաշալի դարման մըն է: ԿՐԻԲԻՆԸ կ'ամոքէ գլխի ցաւերը, ամէնէն յամառ միկրէնը, ամէնէն յամառ ակռայի տագնապները, ցրտառութեան առաջացուցած երիկամնատապը, որովայնի և ջիղերու ցաւերը:*

ԿՐԻԲԻՆԸ երբեք չաւրեր ստամոքսը, սիրտը չյոգնեցներ:

ՖԷՐԻՔԷՕՅԻ
ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ՄԱՐՄՆՈՅՆ
Տարեդարձի եւ մատաղօրհն
թեան հանդէսները

*Աղքատախնամ մարմինս իր
րեդարձին տօնակատարութեան
թիւ կազմակերպած է մատաղօր
թեան մասնաւոր հանդէս, յառա
կայ Նոյեմբեր 22ին Կիրակի օրը
առթիւ պիտի պատարագէ և քար
Գեր. Տ. Գէորգ Արք. Արսլան
և յաւարտ Ս. Պատարագի հոգե
գստեան մասնաւոր պաշտօն
կատարուի Աղքատախնամիս
բող բոլոր բարեսէր թաղեցիներ
հեռաւոր բարերարներու ննջեց
հոգիներուն ի հանգիստ:*

*Ս. Պատարագի բազմաձայն եր
ցողութանց և բոլոր հանդիսութեան
պիտի մասնակցի Ս. Վարդան
երգչախումբը իր ամբողջական կ
մով:*

*Շաբաթ երեկոյ տեղի պիտի
ննեայ մատաղցու ոչխարներու
ման սրտառուչ արարողութիւնը,
խագահութեամբ պատարագիչ Սր
զան հօր: Այս առթիւ կը
բաւիրուին հեռաւոր և մօ
ւոր և մօտաւոր բոլոր բարեսէր
ղեցիներ, քոյր կազմակերպութիւ
րը իրենց ներկայութեամբ մա
ցել յարգանքի սոյն հոգեւոր ար
յայտութեանց:*

*Մատաղցու ոչխար կամ աք
նուիրել փափաքողները կրնան
նել ամէնէն ուշ մինչեւ Նոյեմբեր
Շաբաթ օր, եկեղեցիին բանկ
կամ գանձապետ Պ. Օննիկ Ամ
ճեանի, Ղալաթիա Մահմուտիէ
տէսի թիւ 47:*

*Սկզբ. Ժամերգութեան 8,
Պատարագ 10ը:*

*Ընդունելութիւն Ալաճաճեան
հը:* 4—

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆ

*Ղալաթիոյ Թաղ. Խորհուրդը
Նափրկիչ ուխտատեղւոյն Ս. Գր
Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ և վար
նին սատարող հին և նոր հան
եալ ազգայնոց յիշատակին ի
գանս Դեկտ. 27 Կիրակի օրը
է Ս. Պատարագի մատուցման
ռաջին անգամ ըլլալով հանդի
մատաղօրհնութիւն կատարել:*

*Թաղ. Խորհուրդը, տեղւոյն
բոլիչ բարձր. Գէորգ Սրբազան
լանեանի նախագահութեամբ
խակ գործի լծուած կը ջանայ
նաբերել մատաղի հասոյթը վեր
եայ Ս. եկեղեցւոյ պայծառու*

*Ղալաթիոյ Ս. եկեղեցին
Պոլսեցւոց ուխտատեղին ըլլալով
յոյս ունինք որ սոյն ձեռնարկը
քաջալերուի բարեպաշտ ժողովրդ
կողմէ, երբեմնի նախանձելի դի
մէջ տեսնելու հնդարեան Ս.
և լուսոյ վառարանը:*

*Բարեպաշտ ազգայիններէ
որոնց իրենց մատաղագինը
բերել կը փափաքին, Ս. եկեղ
բանկալը յանձնել կը խնդրուի
խան մատաղատոմսի:*

Neşriyat Müdürü
PÜZANT ŞAMLIYAN
Basıldığı yer
Selâmet Matbaası

—138—

Մարդը հպարտ երեւոյթով մը մատնանիշ կ'ընէր մուխի վտիտ և կապոյտ երիզը կրկնելով.

— Այս սենեակին մէջ մէկը մտած է:

Բայց սենեկապանը այնքան տժգոյն ու սարսռուն էր որ անկարելի էր կասկածիլ անոր անկեղծութեան ու անմեղութեան վրայ:

— Բայց ո՛չ, ո՛չ ոք... ոչ ոք տեսայ պարոն ոստիկան, կ'երդնում...

Ոստիկանը կռահելով թէ անօգուտ է աւելի պնդում իր ասպարէզին յատուկ փորձառութեամբ հանեց.

— Ուրեմն դարձեալ ու միշտ միեւնոյն գաղտնիքը, միեւնոյն խորհրդաւոր առեղծուածը... Թող ատեն մըն ալ շարունակէ տեսնենք...

Եւ սեղանին մոխրամանէն բարձրացող ինքնավառ ու խորհրդաւոր սիկարին կապոյտ վտիտ ծուխին առջեւ բոլոր ոստիկանները կոկորդալիր քրքիջ մը արձակեցին պահ մը վրդովելով ու խանգարելով միջոցին մէջ յուլօրէն երկնցող այդ կապոյտ երիզը:

—139—

XX

ՀԵՏԱՊՆԴՈՒԹԻՒՆ

Լիւսիէն Բուլար կատուի մը ճարպիկութեամբ յաջողած էր վար սահիլ այն խողովակէն որ քիչ մը առաջ իրեն իբր ճամբայ ծառայած էր հոն բարձրանալու համար: Առանց մէկէ մը տեսնուելու իրեն ոտքը գետին դրաւ սկսաւ զուարճանալ երեւակայելով երեսփոխանին սենեակին մէջ ոստիկաններուն գործունէութիւնը:

Քիչ մը յառաջանալէ վերջ, մեքենական վճռականութեամբ մը կեցուց հոնկէ անցնող վարձու ինքնաշարժ մը, յետոյ պահ մը չկրնալով որոշել իր բռնելիք ուղղութիւնը, կանգ առաւ կառքին բաց դրան առջեւ ոտքին մէկը մայթին վրայ: Ժամացոյցին նայեցաւ, տասն-մէկը քառն-հինգ կ'անցնէր, և շարժավարին վրայ վարանոտ մարդու մը տպաւորութիւնը չթողելու համար հրամայեց.

— Պուլվար-Մալզերպ, «Էքօ տը Բիւ»ի խմբագրատունը քշէ:

Ինքնաշարժը աղմկեց ու շարժեցաւ: